

PenSam Holding A/S

Årsrapport 2023

CVR.nr. 12 62 95 32

PenSam

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning

Beretning fra direktionen.....	2
Hoved- og nøgletal for koncernen	3
Resultat, solvens og kapitalgrundlag	4
Organisation	7
Ledelse og revision.....	10
Ledelseshverv mv.....	11

Årsregnskab

Ledelsespåtegning.....	13
Den interne revisions revisionspåtegning	14
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	16
Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse	19
Balance.....	21
Egenkapitalopgørelse	23
Noter	24

Beretning fra direktionen

PenSam Holding er moderselskab i PenSam Holding koncernen, hvor det primære formål er at levere arbejdsmarkedspensioner til 497.000 medlemmer fra datterselskabet PenSam Pension. Medlemmerne er hovedsageligt beskæftiget inden for FOA's overenskomstområder i kommuner, regioner og private virksomheder. Det gælder lønmodtagere, der udfører kerneopgaver i det danske velfærdssamfund, typisk som social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, pædagogmedhjælpere, rengøringspersonale og brandpersonale.

For at skabe overblik og gode vilkår for en samlet hverdagsøkonomi, tilbyder PenSam Holding koncernen også målrettede bankprodukter til pensionsmedlemmerne og deres familier gennem PenSam Bank. Derudover tilbydes attraktive forsikringsprodukter til fordelagtige priser gennem Gjensidige forsikring, der i slutningen af 2023 overtog datterselskabet PenSam Forsikring.

2023 har været et godt år for medlemmerne i PenSam Pension med høje investeringsafkast og fortsat lave omkostninger. Dette har afgørende betydning for, at vi kan levere en god tilvækst i medlemmernes pensionsopsparing.

Som institutionel investor har vi et samfundsansvar i forhold til at understøtte en fortsat mere bæredygtige udvikling. Vores investeringsmæssige fokus er at opnå det bedst mulige afkast under hensyntagen til bæredygtighedsrisici.

Vores målrettede arbejde betyder, at vi allerede nu kan sætte flueben ved målsætningen for 2025 om en reduktion på 44% i CO₂-aftrykket fra vores investeringer i aktier, kreditobligationer samt danske ejendomme i forhold til niveauet i 2019. Derfor har vi skærpet vores målsætning, så vi nu tilstræber en reduktion af CO₂-aftrykket med 55% i 2025.

Vi tager desuden samfundsansvar ved aktivt at deltage i den pensionspolitiske debat. PenSams medlemmer adskiller sig fra andre erhvervsaktive danskere ved at være mere socialt, sundhedsmæssigt og økonomisk belastede. Medlemsgruppen får oftere tilkendt førtidspension end den gennemsnitlige erhvervsaktive i Danmark. Finansieringen af de medlemmer, som går på førtidspension vil i høj grad tilfalde PenSams samlede medlemsgruppe. Det er derfor gruppen, der i forvejen er socialt, sundhedsmæssigt og økonomisk belastede, der betaler prisen for den større andel tilkendelser af førtidspension.

Det er rimeligt, at medlemmer, der er syge og nedslidte, har mulighed for en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen, men den sociale slagside ved førtidspension er ikke rimelig og bør løses i et bredere samfundsperspektiv. PenSam arbejder aktivt for at sætte yderligere fokus på disse ulighedsproblematikker i pensionssystemet.

Torsten Fels
adm. direktør

Hoved- og nøgletal for koncernen

Resultatopgørelse i mio. kr.	2023	2022	2021	2020	2019
Skadesforsikring¹					
Bruttopræmieindtægter	107	118	116	117	125
Bruttoerstatningsudgifter	-79	93	-85	-72	-77
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-30	-34	-33	-33	-35
Resultat af afgiven forretning	-5	-4	-6	-7	-7
Forsikringsteknisk resultat af skadesforsikring	-7	-13	-8	5	6
Afløbsresultat	-7	-12	-18	-5	2
Livsforsikring					
Præmier	6.802	6.842	6.675	6.244	6.179
Forsikringsydelse	-5.294	-4.701	-4.271	-3.875	-3.566
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	17.345	-22.381	13.116	9.493	16.129
Pensionsafkastskat	-918	-1.420	-1.939	-1.326	-1.968
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-183	-193	-206	-231	-253
Resultat af genforsikring	-1	-1	-1	-1	-1
Ændring i livsforsikringshensættelser	-17.305	21.249	-16.381	-12.373	-15.422
Ændring i fortjenstmargen	0	0	2.990	2.235	-1.164
Ændring i overskudskapital	-402	556	12	-173	-243
Forsikringsteknisk resultat af livsforsikring	44	-49	-5	-7	-309
Investeringsafkast, i alt	17.346	-22.389	13.195	9.494	15.946
Overført til forsikringsvirksomhed	-17.345	22.381	-13.116	-9.493	-16.129
Andre omkostninger	7	6	103	24	-32
Resultat før skat	45	-64	169	23	-516
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	0	0	0	-1	69
Skat	-40	-20	-111	-19	27
Årets resultat	5	-84	58	3	-420
Minoritetsinteressers andel af årets driftsresultat	7	18	10	0	-20
Moderselskabets andel af årets resultat	12	-66	68	3	-440
Balance i mio. kr.					
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	161.425	144.198	165.431	152.028	140.500
Egenkapital, i alt	741	755	548	441	4.645
heraf minoritetsinteressers andel	287	313	39	1	5
Aktiver, i alt	189.606	177.478	183.546	169.119	161.583
Nøgletal i procent					
Koncern					
Afkastprocent	11,6	-12,9	8,4	6,4	12,1
Egenkapitalforrentning efter skat ²	2,6	-14,0	14,4	0,1	-9,1
Livsforsikring					
Afkastprocent	11,6	-13,0	8,6	6,6	12,6
Omkostningsprocent af hensættelser	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Omkostninger pr. forsikret i kr.	303	317	341	395	442
Solvensdækning	556	440	1.061	545	905
Skadesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	73,5	77,3	73,4	61,7	61,3
Bruttoomkostningsprocent	27,9	28,9	27,8	28,0	27,6
Combined ratio	106,0	109,4	106,4	95,9	94,8
Operating ratio	106,0	109,4	106,4	95,9	94,8
Relativt afløbsresultat	-12,7	-29,5	-60,3	-10,7	2,1
Bank					
Renterisiko	3,1	4,7	4,1	2,9	1,9
Udlån plus nedskrivning i forhold til indlån	66,1	58,9	66,1	70,8	76,9
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1
Årets udlånsvækst	0,4	-9,1	-5,9	2,5	4,1

¹ Skadesforsikring indgår i 2023 med perioden januar til oktober, idet PenSam Forsikring blev solgt til Gjensidige Forsikring pr. 1. nov. 2023.

² Egenkapitalen er opgjort ekskl. minoritetsinteressers andel af egenkapitalen, idet de hovedsagligt er af investeringsmæssig karakter.

Resultat, solvens og kapitalgrundlag

PenSam Holding koncernen

For koncernen udgjorde årets resultat før skat og minoritetsinteresser 45 mio. kr. mod et underskud på 64 mio. kr. i 2022. Efter skat og minoritetsinteresser udgjorde årets resultat 12 mio. kr. mod et underskud på 66 mio. kr. i 2022.

Egenkapitalens forrentning efter skat udgjorde 2,6% mod en egenkapitalforrentning efter skat for 2022 på -14,0%. Resultatet anses som tilfredsstillende og over det forventede.

Med virkning pr. 1. juli 2023 blev der gennemført en koncernintern fusion, hvor administrationsselskabet PenSam A/S blev fusioneret ind i PenSam Pension. PenSam A/S fremgår derfor ikke længere som et datterselskab.

PenSam Forsikring blev frasolgt pr. 1. november 2023 til Gjensidige forsikring. PenSam Forsikring er derfor ikke længere en del af koncernen. I resultatopgørelsen for PenSam Holding koncernen fremgår resultatposterne under skadeforsikring med resultatet for perioden januar til oktober 2023.

Resultater og udvikling af de enkelte datterselskaber fremgår af afsnittet 'Udvikling i koncernens aktiviteter' nedenfor.

PenSam Holding, moderselskab

Resultatet i moderselskabet består af resultat af datterselskaber, afkast af øvrige investeringsaktiver samt administrationsomkostninger.

Årets resultat før skat udgjorde 15 mio. kr. Efter skat udgjorde resultatet 12 mio. kr. mod et underskud på 66 mio. kr. i 2022.

Hoved- og nøgletal PenSam Holding, moderselskab

I mio. kr.	2023	2022
Årets resultat efter skat	12	-66
Investeringsaktiver	447	431
Egenkapital	454	442
Egenkapitalforrentning efter skat	2,6%	-14,0%

Kapitalgrundlaget i PenSam Holding består af selskabets egenkapital tillagt den andel af overskudskapital i PenSam Pension, der svarer til PenSam Pensions kapitalbelastning i PenSam Holding. Ultimo 2023 udgjorde kapitalgrundlaget 1.263 mio. kr. mod 1.557 mio. kr. ultimo 2022.

Solvenskapitalkravet udgjorde 1.128 mio. kr. ultimo 2023 mod 1.379 mio. kr. i 2022. Solvensdækningen udgjorde 112% ultimo 2023 mod 113% ultimo 2022.

Udvikling i koncernens aktiviteter

PenSam Pension

Årets resultat før skat udgjorde 23,1 mio. kr. Resultatet udtrykker primært et positivt afkast af egenkapitalens investeringer. Resultatet er højere end forventet.

Det samlede investeringsafkast blev på 17.323 mio. kr. før skat og den gennemsnitlige forrentning af pensionsopsparingen var på 11,6%.

Administrationsomkostningerne blev på 181 mio. kr., og dermed faldt de gennemsnitlige omkostninger pr. forsikret fra 317 kr. i 2022 til 303 kr. i 2023. Faldet i omkostningerne er resultatet af et vedvarende fokus på en rationel og effektiv organisatorisk indretning samt strategisk tilgang til outsourcing.

Hoved- og nøgletal PenSam Pension

I mio. kr.	2023	2022
Årets resultat efter skat	23	-22
Afkast før skat	17.323	-22.357
Investeringsaktiver	183.374	171.073
Forsikringsmæssige hensættelser	161.425	144.120
Egenkapital	313	178
Egenkapitalforrentning efter skat	9,3%	-11,6%

Solvensdækningen udgør 556% mod 440% i 2022.

PenSam Pension er som arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab ikke selskabsskattepligtigt. Der kan ikke udbetales udbytte til aktionæren, og overskud kan alene anvendes i forhold til medlemmerne.

PenSam Bank

Årets resultat før skat udgjorde 35 mio. kr. mod et underskud på 21 mio. kr. i 2022.

Renteindtægter er øget som følge af årets løbende rentestigninger, hvorimod der har været et fald i gebyrindtægterne grundet lavere aktivitet på boligmarkedet. Samtidig bidrager kursreguleringer positivt som følge af en mere gunstig udvikling på de finansielle markeder.

Årets resultat efter skat udgjorde 26 mio. kr. og forrenter egenkapitalen med 8,4% mod -5,3% i 2022. Resultatet anses som tilfredsstillende.

Hoved- og nøgletal PenSam Bank

I mio. kr.	2023	2022
Årets resultat efter skat	26	-16
Udlån	1.096	1.092
Indlån	1.486	1.685
Egenkapital	324	297
Egenkapitalforrentning efter skat	8,4%	-5,3%

Bankens kernekapitalprocent udgjorde 26,2% mod 22,0% i 2022. Kapitalkravet udgjorde 18,4%.

Regnskabsmæssige skøn samt usikkerheder ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af årsrapporten foretages der i forbindelse med indregning og måling af visse regnskabsposter en vurdering, som omfatter skøn og er behæftet med en vis usikkerhed.

Der henvises til afsnittet 'Regnskabsmæssige skøn samt usikkerheder ved indregning og måling' under 'Anvendt regnskabspraksis', hvor der er foretaget en særskilt beskrivelse af principper og metoder for fastsættelse af værdierne på de nævnte regnskabsposter. Endvidere er de væsentligste usikkerheder ved måling beskrevet.

Begivenheder efter balancedagen

Der er i tiden fra 31. december 2023 til årsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på selskabets økonomiske stilling.

Forventninger til 2024

Der forventes et resultat i niveauet 10-13 mio. kr. for 2024, hvilket er baseret på forventninger til resultat af datterselskaber, afkast af øvrige investeringsaktiver samt administrationsomkostninger.

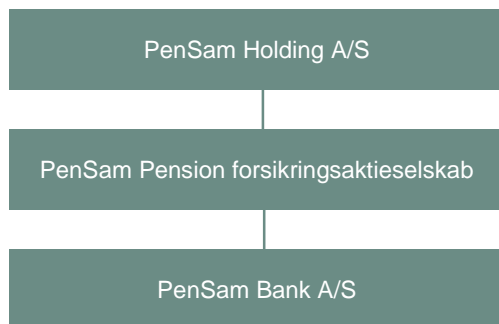
Organisation

Ejerforhold

PenSam Holding A/S er 100% ejet af FOA.

Aktiekapitalen i PenSam Holding A/S udgør 48 mio. kr.

PenSam Holding koncernen

Herudover omfatter PenSam Holding koncernen en række investeringsselskaber, jf. note 30.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af 7 medlemmer, hvoraf 4 er valgt af generalforsamlingen, og 3 er valgt blandt medarbejderne i PenSam Holding koncernen. FOA nominerer fire medlemmer til bestyrelsen, og de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for en periode på ét år.

Bestyrelsen har i 2023 afholdt 4 møder.

Bestyrelsen gennemfører årligt en selvevaluering af bestyrelsens kompetencer og samarbejde, ligesom der foretages en årlig evaluering af bestyrelsens samarbejde med direktionen. Selvevalueringen i 2023 har ikke givet anledning til ændringer i bestyrelsen.

Kønsmæssig sammensætning

Bestyrelsen består af 7 medlemmer hvoraf 4 medlemmer er generalforsamlingsvalgte. Kønsfordelingen blandt de generalforsamlingsvalgte består pr. 31. december 2023 af 2 kvinder og 2 mænd svarende til en kønsmæssig fordeling på 50% / 50%. Bestyrelsen opfylder derved kravet om en kønsmæssig ligelig fordeling.

De øvrige ledelsesniveauer består pr. 31. december 2023 af 4 ansatte og kønsfordelingen er 1 kvinde og 3 mænd svarende til en kønsmæssig fordeling på 25% / 75%. De øvrige ledelsesniveauer opfylder derved kravet om en kønsmæssig ligelig fordeling.

Kønsmæssig sammensætning

	2023
Øverste ledelsesorgan	
Samlet antal medlemmer	4
Underrepræsenteret køn i procent	-
Måltal i procent	-
Årstal for opfyldelse af måltal	-
Øvrige ledelsesniveauer	
Samlet antal medlemmer	4
Underrepræsenteret køn i procent	25
Måltal i procent	-
Årstal for opfyldelse af måltal	-

Daglig ledelse

Direktionen udgør den daglige ledelse og består af adm. direktør Torsten Fels.

Organisationen er indrettet med en række direktørområder med ansvar for den løbende drift og udvikling. Den samlede ledelsesgruppe er angivet på side 10.

Aflønningspolitik

Bestyrelsen har fastsat en lønpolitik, som skal fremme en sund og effektiv styring af selskabet. Det er besluttet, at der ikke udbetales bonus eller anden form for resultatløn eller variabel løn til bestyrelsen, direktionen eller andre ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofilen.

Lønpolitikken er godkendt af generalforsamlingen. Politikken samt rapport om vederlag til bestyrelse og direktion kan læses på PenSam's hjemmeside: https://www.pensam.dk/om_pensam/hvem_er_vi/organisation/selskabs-struktur

Vederlag til den samlede bestyrelse samt øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil, fremgår af note 9.

Outsourcing

PenSam Pension har outsourcet opgaver til kompetente outsourcingpartnere for at opnå omkostningsbesparelser og adgang til specialkompetencer. Der foretages grundig due diligence forud for udvælgelsen af kritiske eller vigtige outsourcingpartnere, og der etableres kontrolprocedurer i forhold til disse i overensstemmelse med Solvens II-reglerne.

PenSam Pension varetager hovedparten af de outsourcete aktiviteter og har videreoutsourcet størstedelen af drift og udvikling inden for IT til KMD.

Revision

I henhold til bestyrelsens årligt godkendte revisionsstrategiplan reviderer den interne revision regelmæssigt koncernens forretningsgange og interne kontroller for at vurdere kvaliteten og hensigtsmæssigheden heraf.

Den interne revisionschef afgiver tillige en påtegning på selskabets og koncernens årsrapport. Revisionschefen refererer direkte til selskabets bestyrelse og aflægger rapport om resultaterne af den udførte revision gennem en skriftlig revisionsprotokol.

Der er 5 ansatte i intern revision, som tillige varetager revisionen af PenSam Holding koncernens øvrige selskaber.

Regnskabsaflæggelsen og de interne kontroller, som er forbundet med den finansielle rapportering, revideres af intern revision i samspil med den generalforsamlingsvalgte eksterne revision, som ligeledes forsyner selskabets og koncernens årsrapport med en påtegning.

Whistleblowerordning

PenSam har etableret en whistleblowerordning. For at understrege uafhængigheden og bedst muligt at sikre anonymitet for en mulig whistleblower har bestyrelserne i PenSam Holding koncernen valgt, at whistleblowerordningen skal varetages af en ekstern part.

Der har ikke været indberetninger under whistleblowerordningen i 2023.

Samfundsansvar

Samfundsansvar indgår som en naturlig del af driften og udviklingen af forretningsområderne i PenSam Holding koncernen. For PenSam Holding betyder det, at koncernen bidrager til social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed, hvilket afspejles i koncernens værdier.

PenSam udgiver hvert år en rapport om samfundsansvar, som udgør den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar og sammenfatter årets aktiviteter i hele PenSam Holding koncernen. Den seneste rapport for 2023 kan læses på PenSam's hjemmeside: https://www.pensam.dk/om_pensam/hvem_er_vi/pensam-i-tal/rapporter-og-statistikker/samfundsansvar-i-pensam.

Virksomhedskultur

PenSam arbejder for en sund virksomhedskultur som grundlæggende er præget af værdierne ordentlighed og ansvarlighed. PenSam skal overholde gældende lovgivning og have en ordentlig adfærd overfor kunder og eksterne samarbejdspartnere.

Dette gælder tilsvarende for samarbejdet mellem kollegaer i PenSam, hvor krænkende adfærd ikke tolereres, hvad enten det vedrører uønsket seksuel adfærd, mobning, chikane eller andre diskriminerende handlinger.

Dataetik

PenSam har en politik for dataetik. Politikken indeholder principper for Pensams arbejde med dataetik samt en detaljeret gennemgang af, hvilke data PenSam benytter i optagelsen af nye kunder samt ved justering af eksisterende kundeforhold. Endvidere indeholder politikken Pensams stillingtagen til brugen af AI (Artificial Intelligence) og RPA (Robotic Process Automation).

Politikken og den lovpligtige redegørelse for dataetik kan i sin hele læses via følgende link: <https://www.pensam.dk/dataetik-redegørelse>.

Ledelse og revision

Bestyrelse

Valgt af generalforsamlingen

Forbundsformand Mona Striib (formand)

Forbunds næstformand Thomas Enghausen (næstformand)

Sektornæstformand Thomas Brücker

Forbundssekretær Helena Mikkelsen

Valgt af medarbejderne

Chief Portfolio Manager Niels Blixenkroner-Møller

Senior konsulent for interessentrelationer Robin Kahr

Chief Portfolio Manager Henrik Lorin Rasmussen

Direktion

Adm. direktør Torsten Fels

Ledelsesgruppe

Finansdirektør Peter Østergaard

Investeringsdirektør Claus Jørgensen

Stabsdirektør Eva Lisby Rømer Laursen

Intern revisionschef

Palle Mortensen

Ekstern revision

PricewaterhouseCoopers,

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR.nr. 33 77 12 31,

Strandvejen 44, 2900 Hellerup

Ledelseshverv

Bestyrelse

Medlem

Mona Striib (formand)

Født 1961

Senest indtrådt i bestyrelsen 1. september 2020

Thomas Enghausen (næstformand)

Født 1976

Senest indtrådt i bestyrelsen 1. september 2020

Thomas Brücker

Født 1974

Indtrådt i bestyrelsen 1. november 2022

Helena Mikkelsen

Født 1985

Indtrådt i bestyrelsen 1. september 2020

Andre ledelseshverv

Forbundsformand i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af hovedbestyrelsen i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af politisk ledelse i FOA – Fag og Arbejde

Formand for Forhandlingsfællesskabet

Medlem af forhandlingsudvalget i Forhandlingsfællesskabet

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations hovedbestyrelse

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations forretningsudvalg

Bestyrelsesnæstformand i PenSam Pension forsikringsaktieselskab

Bestyrelsesformand i PenSam Bank A/S

Bestyrelsesformand i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)

Forbundsformand i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af hovedbestyrelsen i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af politisk ledelse i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af Forhandlingsfællesskabets bestyrelse, forhandlingsudvalg og repræsentantskabet

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations hovedbestyrelse

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations udvalg for Vækst, Velfærd og Beskæftigelse

Bestyrelsesmedlem i PenSam Pension forsikringsaktieselskab

Konstitueret formand i Teknik og Servicesektoren

Medlem af hovedbestyrelsen i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af politisk ledelse i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations hovedbestyrelse

Medlem af hovedbestyrelsen i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af politisk ledelse i FOA – Fag og Arbejde

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations Hovedbestyrelse

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget for Vækst, Velfærd og Beskæftigelse

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget For Uddannelse og Kompetenceudvikling

Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget For Forpligtende Fællesskab for Organisering

Bestyrelsesmedlem i A/S Knudemosen

Bestyrelsesmedlem i Forbrugsforeningen af 1886

Bestyrelsesmedlem i Carl Scharnbergs Uofficielle Fond
Bestyrelsesnæstformand i PenSam Bank A/S
Bestyrelsesnæstformand i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)

Niels Blixenkron-Møller

Født 1976

Indtrådt i bestyrelsen 1. september 2022

Bestyrelsesmedlem i PenSam A/S (indtil 30.06.2023)

Robin Kahr

Født 1977

Senest indtrådt i bestyrelsen 1. juli 2022

Henrik Lorin Rasmussen

Født 1987

Indtrådt i bestyrelsen 1. januar 2023

Direktion

Medlem

Andre ledelseshverv

Torsten Fels

Født 1959

Indtrådt i direktionen 1. april 2015

Adm. direktør i PenSam Pension forsikringsaktieselskab

Adm. direktør i PenSam Bank A/S

Adm. direktør i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)

Bestyrelsesformand i PenSam A/S (indtil 30.06.2023)

Bestyrelsesmedlem i Danish SDG Investment Fund

Bestyrelsesmedlem i Institutional Holding P/S

Bestyrelsesmedlem i AIP Management P/S

Eksponeringer mv.

Selskabet har ikke eksponeringer mod eller modtaget sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer og direktører eller med selskaber, hvori de nævnte personer er direktører eller bestyrelsesmedlemmer.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for PenSam Holding A/S for regnskabsåret 2023.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og økonomiske forhold pr. 31. december 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Farum, den 1. marts 2024

Direktion

Torsten Fels

Bestyrelse

Mona Striib, formand

Thomas Enghausen, næstformand

Thomas Brücker

Helena Mikkelsen

Niels Blixenkroner-Møller

Robin Kahr

Henrik Lorin Rasmussen

Den interne revisions revisionspåtegning

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet for PenSam Holding A/S giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Det er tillige vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

Hvad har vi revideret

Koncernregnskab og årsregnskab for PenSam Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet ('regnskabet').

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vores revision har omfattet alle væsentlige og risikofyldte områder og er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod koncernens og selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i regnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Farum, den 1. marts 2024

Palle Mortensen
Revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i PenSam Holding A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Hvad har vi revideret

Koncernregnskabet og årsregnskabet for PenSam Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet ('regnskabet').

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Hellerup, den 1. marts 2024
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Christensen
Statsautoriseret revisor
mne33687

Jesper Otto Edelbo
Statsautoriseret revisor
mne10901

Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse

1. januar - 31. december

I t.kr.

Note	Koncern		Morderselskab		
	2023	2022	2023	2022	
Skadesforsikring					
3	Bruttopræmier	109.770	118.555	-	-
	Afgivne forsikringspræmier	-5.565	-5.564	-	-
	Ændring i præmiehensættelser	-1.989	1.486	-	-
	Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	-810	-1.855	-	-
	Præmieindtægter for egen regning	101.406	112.622	-	-
	Udbetalte erstatninger	-79.329	-79.225	-	-
	Modtaget genforsikringsdækning	363	469	-	-
	Ændring i erstatningshensættelser	673	-13.996	-	-
	Ændring i risikomargen	-20	-119	-	-
	Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	407	1.506	-	-
4	Erstatningsudgifter for egen regning	-77.906	-91.365	-	-
	Erhvervelsesomkostninger	-10.677	-11.684	-	-
5	Administrationsomkostninger	-19.235	-22.454	-	-
	Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	-106	-46	-	-
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt	-30.018	-34.184	-	-
	Teknisk resultat af skadesforsikring	-6.518	-12.927	-	-
Livsforsikring					
6	Bruttopræmier	6.802.558	6.842.040	-	-
	Afgivne forsikringspræmier	-1.269	-1.244	-	-
	Præmier for egen regning	6.801.289	6.840.796	-	-
	Overført investeringsafkast for egen regning	17.345.457	-22.381.282	-	-
7	Pensionsafkastskat	-918.308	-1.419.999	-	-
8	Udbetalte ydelser	-5.294.221	-4.700.705	-	-
	Forsikringsydelse for egen regning	-5.294.221	-4.700.705	-	-
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-17.305.197	21.249.523	-	-
	Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning	-17.305.197	21.249.523	-	-
	Ændring i overskudskapital	-401.933	555.608	-	-
9	Administrationsomkostninger	-182.953	-192.643	-1.635	-2.262
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt	-182.953	-192.643	-1.635	-2.262
	Teknisk resultat af livsforsikring	44.134	-48.702	-1.635	-2.262

Note	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED				
Teknisk resultat af skadesforsikring	-6.518	-12.927	-	-
Teknisk resultat af livsforsikring	44.134	-48.702	-1.635	-2.262
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	0	0	8.895	-58.283
Indtægter fra associerede virksomheder	-10.713	-448.026	-	-
Indtægter af investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver	490.815	562.556	-	-
10 Renteindtægter og udbytter mv.	2.551.158	2.639.774	1.382	1.048
11 Kursreguleringer	15.986.535	-24.474.485	5.878	-9.180
Renteudgifter	-1.248.713	-250.512	0	-40
Administrationsomkostninger i forbindelse med				
12 investeringsvirksomhed	-421.914	-421.105	-	-
Investeringsafkast, i alt	17.347.168	-22.391.798	16.155	-66.455
Forrentning og kursregulering af skadesforsikringshensættelser	-1.622	2.096	-	-
Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed	-17.345.457	22.381.282	-	-
Andre omkostninger	7.376	5.964	-	-
Resultat før skat	45.081	-64.085	14.520	-68.717
7 Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-221	0	-	-
13 Skat	-39.600	-20.499	-2.711	2.324
Minoritetsinteressers andel af årets resultat	6.549	18.191	-	-
Årets resultat	11.809	-66.393	11.809	-66.393
Totalindkomstopgørelse				
Årets resultat	11.809	-66.393	11.809	-66.393
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Årets totalindkomst	11.809	-66.393	11.809	-66.393

Note: Skadeforsikring indgår i 2023 med perioden januar til oktober, idet PenSam Forsikring blev solgt til Gjensidige Forsikring pr. 1. november 2023.

Balance pr. 31. december

Aktiver

I t.kr.

Note	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
14 Immaterielle aktiver	0	1.663	-	-
15 Driftsmidler	18.336	18.860	-	-
16 Domicilejendom	147.502	175.598	-	-
Materielle aktiver, i alt	165.838	194.458	-	-
17 Investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver	10.561.263	10.118.450	-	-
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	312.611	303.715
Kapitalandele i associerede virksomheder	6.464.522	5.326.749	-	-
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	6.464.522	2.541.041	312.611	303.715
Kapitalandele	86.183.915	76.868.322	-	-
Obligationer	60.911.969	57.886.226	134.285	127.619
Pantesikrede udlån	2.673.469	2.562.281	-	-
Andre udlån	1.801.475	1.343.278	-	-
Indlån i kreditinstitutter	18.669	20.442	-	-
18 Afledte finansielle instrumenter	16.984.516	19.445.416	-	-
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	168.574.013	160.911.673	134.285	127.619
Investeringsaktiver, i alt	185.599.798	173.571.164	446.896	431.334
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	0	2.517	-	-
Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	0	2.517	-	-
Tilgodehavender hos forsikringstagere	0	5.863	-	-
Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	0	5.863	-	-
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	-	-	174	169
Andre tilgodehavender	399.083	409.146	-	-
Tilgodehavender, i alt	399.083	417.526	174	169
Aktuelle skatteaktiver	142.042	131.482	0	0
24 Udskudte skatteaktiver	0	0	1.213	5.217
Tilgodehavende pensionsafkastskat	0	19.825	-	-
Likvide beholdninger	1.500.390	2.084.830	5.076	4.462
Øvrige	920.310	88.017	-	-
Andre aktiver, i alt	2.562.742	2.324.154	6.289	9.679
Tilgodehavende renter samt optjent leje	493.070	527.602	816	813
Andre periodeafgrænsningsposter	385.361	441.004	-	-
Periodeafgrænsningsposter, i alt	878.431	968.606	816	813
Aktiver, i alt	189.605.892	177.477.571	454.175	441.995

Balance pr. 31. december

Passiver

I t.kr.

Note	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
26 Aktiekapital	47.857	47.857	47.857	47.857
Overført resultat	405.947	394.138	405.947	394.138
Minoritetsinteresser	287.491	312.873	-	-
Egenkapital, i alt	741.295	754.868	453.804	441.995
21 Overskudskapital	5.047.002	4.645.069	-	-
Præmiehensættelser	0	8.134	-	-
Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter	0	16.735	-	-
22 Livsforsikringshensættelser	161.425.129	144.119.932	-	-
23 Erstatningshensættelser på skadesforsikringskontrakter	0	51.100	-	-
Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	0	2.095	-	-
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	161.425.129	144.197.996	-	-
24 Udskudte skatteforpligtelser	92.316	82.523	-	-
Andre hensættelser	2.786	2.490	-	-
Hensatte forpligtelser, i alt	95.102	85.013	-	-
Gæld til kreditinstitutter	10.545	17.762	-	-
Indlån	1.662.188	1.877.338	-	-
Skyldig pensionsafkastskat	953.196	1.432.510	-	-
Aktuelle skatteforpligtelser	0	0	371	0
25 Anden gæld	19.645.686	24.459.138	0	0
Gæld, i alt	22.271.614	27.786.748	371	0
Periodeafgrænsningsposter	25.751	7.877	-	-
Passiver, i alt	189.605.892	177.477.571	454.175	441.995

1 Anvendt regnskabspraksis

2 Hoved- og nøgletal

19 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi

20 Eventualaktiver

27 Sikkerhedsstillelser, eventualforpligtelser og andre økonomiske forpligtelser

28 Nærtstående parter

29 Afkast til regnskabsmæssig værdi

30 Tilknyttede og associerede virksomheder

31 Risikoplysninger

Egenkapitalopgørelse

I t.kr.

Egenkapital (koncern)	Aktiekapital	Overført resultat	Minoritetsinteresser*	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2023	47.857	394.138	312.873	754.868
Årets resultat	0	11.809	0	11.809
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Årets totalindkomst	0	11.809	0	11.809
Regulering minoritetsinteresser*	0	0	-25.382	-25.382
Saldo 31. december 2023	47.857	405.947	287.491	741.295
Saldo 1. januar 2022	47.857	460.531	39.358	547.746
Årets resultat	0	-66.393	0	-66.393
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Årets totalindkomst	0	-66.393	0	-66.393
Regulering minoritetsinteresser*	0	0	273.515	273.515
Saldo 31. december 2022	47.857	394.138	312.873	754.868

*Minoritetsinteresser vedrører primært Holdingselskabet af 4. februar P/S.

Egenkapital (moderselskab)	Aktiekapital	Overført resultat	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2023	47.857	394.138	441.995
Årets resultat	0	11.809	11.809
Anden totalindkomst	0	0	0
Årets totalindkomst	0	11.809	11.809
Saldo 31. december 2023	47.857	405.947	453.804
Saldo 1. januar 2022	47.857	460.531	508.388
Årets resultat	0	-66.393	-66.393
Anden totalindkomst	0	0	0
Årets totalindkomst	0	-66.393	-66.393
Saldo 31. december 2022	47.857	394.138	441.995

Noter

NOTE 1

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for koncernen og selskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (Regnskabsbekendtgørelsen).

Med virkning pr. 1. juli 2023 er der gennemført en koncernintern fusion mellem PenSam Pension forsikringsaktieselskab som fortsættende selskab og søsterselskabet PenSam A/S. Fusionen vurderes ikke at have påvirket resultatopgørelsen og balancen væsentligt.

Indregning af udskudte PAL-aktiver er ændret, så udskudt PAL nu indregnes direkte på livsforsikringshensættelserne, i stedet for at blive optaget som et aktiv i balancen. I resultatopgørelsen indregnes den negative PAL i posten ændring af livsforsikringshensættelser, hvor denne tidligere har været indregnet under posten pensionsafkastskat. Sammenligningstal for 2022 er tilpasset. Der henvises til "Supplerende korrigerende informationer til årsrapport 2022" dateret 15. januar 2024 for yderligere omtale.

Indregningsmetoden for indregning af finansielle og afledte finansielle instrumenter er i 2023 ændret, så handelsdagen anvendes i stedet for afregningsdagen. Ændringen har ingen effekt på resultatopgørelsen og kun uvæsentlig betydning for balancen. Sammenligningstal for 2022 er derfor ikke tilrettet.

Anvendt regnskabspraksis er udover ovenstående uændret i forhold til årsrapporten for 2022.

PenSam Forsikring blev frasolgt pr. 1. november 2023 til Gjensidige forsikring. I resultatopgørelsen for PenSam Holding koncernen indgår resultatposterne for PenSam Forsikring under skadeforsikring med resultatet for perioden januar til oktober 2023.

Beløb i resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter er oplyst i t. kr., medmindre andet er oplyst.

Sumtotaler i regnskabet er udregnet på baggrund af de faktiske tal. Efterregning af sumtotalerne vil derfor i visse tilfælde medføre afrundingsdifferencer.

Der er foretaget reklassifikation af sammenligningstal for 2022 mellem Kapitalandele og Kapitalandele i associerede virksomheder i balancen samt mellem Kursreguleringer og Indtægter fra associerede virksomheder i resultatopgørelsen. Reklassifikationen er foretaget af hensyn til sammenlignelighed med de tilsvarende tal for 2023.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde koncernen og selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen og selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Indregning af finansielle og afledte finansielle instrumenter sker på handelsdagen.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris, der for finansielle instrumenter svarer til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet under de enkelte regnskabsposter.

Regnskabsmæssige skøn samt usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet har ledelsen foretaget en række skøn og vurderinger. Ledelsens skøn og vurderinger vedrørende fremtidige begivenheder har indvirkning på indregning og måling af visse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i året og i de kommende år. Disse skøn foretaget af ledelsen er i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De regnskabsmæssige skøn er baseret på forudsætninger, som kan vise sig at være ufuldstændige, ligesom uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Derfor vil andre kunne komme frem til andre værdier og resultater.

De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet, er de samme som ved udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet året før.

De områder, der især er forbundet med skøn, er måling af dagsværdi af noterede investeringsaktiver, noterede finansielle instrumenter, ejendomme samt forpligtelser vedrørende forsikrings- og investeringskontrakter.

For PenSam Bank er skøn i væsentligt omfang relateret til værdiansættelsen af udlån og herunder særligt nedskrivninger på udlån. Dette skyldes, at fremtidige begivenheder påvirker værdien af udlån, og at det er forbundet med skøn at vurdere risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Hvis det konstateres, at alle fremtidige betalinger ikke modtages, er der også væsentligt skøn forbundet med at fastlægge størrelsen af de forventede betalinger, herunder forventede betalinger fra nødlidende engagementer og realisation af sikkerheder.

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af det forventede kredittab. Amortiseret kostpris opgøres som lånets nominelle værdi med fradrag af de endnu ikke forfaldne modtagne gebyrer og provisioner samt tillæg af de endnu ikke forfaldne transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med etableringen af eksponeringen.

Fastlæggelse af tab ud fra den forventningsbaserede (IFRS 9) model hviler på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Fastlæggelse af sådanne forventninger er forbundet med skøn, der foretages af ledelsen.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold, ligesom der er et begrænset historisk datagrundlag. Herudover er der usikkerhed forbundet med fastlæggelse af eventuelt tillæg til nedskrivninger i form af ledelsesmæssige skøn.

Måling af dagsværdi af noterede investeringsaktiver, noterede finansielle instrumenter samt ejendomme

Koncernen har alternative investeringer i sin investeringsportefølje. Der er væsentlige regnskabsmæssige skøn forbundet med opgørelse af dagsværdier for alternative investeringer, hvor der ikke findes et aktivt marked. Alternative investeringer dækker primært over noterede indirekte investeringer gennem ejendomsfonde, illikvid kredit, private equity, infrastruktur og direkte ejede ejendomme via datterselskaber. Derudover har koncernen investeret i afledte finansielle instrumenter til investerings- samt afdækningsmæssige formål.

Til brug for værdiansættelsen af alternative investeringer i fonde er der udviklet en intern værdiansættelsesmodel, som anvendes ved den løbende fastsættelse af dagsværdier i de tilfælde, hvor der ikke foreligger en rapporteret værdiopgørelse pr. statusdagen. Værdiansættelsesmodellen gør brug af markedsrelevant information i form af relevante markedsindeks fra de likvide markeder ved beregningen af fondenes dagsværdier.

For de alternative investeringer foretages der også altid en kvalitativ vurdering af værdiansættelserne, som blandt andet knytter sig til vurderinger af de forudsætninger, der ligger til grund for en rapporteret værdiopgørelse, samt

den tidsmæssige forskydning, der er fra opgørelsetidspunktet til indregning i regnskabet. Ved store markedsbevægelser indhentes supplerende oplysninger om prisudvikling.

Den regnskabsmæssige usikkerhed vedrørende afledte finansielle instrumenter knytter sig primært til de forudsætninger, der ligger til grund for fastsættelse af renter og volatilitet.

Derudover foretages der analyser af værdiansættelserne i forhold til eksterne modparter og i forhold til priser fastsat af en uafhængig finansiell institution for at vurdere og efterprøve de af selskabet fastsatte værdier. For ejendomme analyseres niveauet for lejeindtægter og afkastkrav på baggrund af branchestandarder for leje og afkastkrav i branchen.

Måling af forpligtelser vedrørende forsikrings- og investeringskontrakter

Vurderingen af medlemsbestandens levetid, invaliditet, fripolice og genkøbssandsynlighed har en væsentlig indflydelse på opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser, og derfor foretages der regelmæssigt en vurdering af bedste skøn for de nævnte parametre.

Erfaringerne, der danner baggrund for fastsættelse af parametre til hensættelsesberegning, er indhentet over fem år for levetid, fripolice og genkøb samt tre år for invaliditet.

Fastlæggelse af forudsætningerne er baseret på erfaringer fra PenSam Pensions bestand og er påvirket af aktuarmæssige skøn, der har betydning for hensættelsernes størrelse.

Den anvendte metode for vurdering af bedste skøn for levetid og død skelner mellem levetid for raske og invalide, idet der i PenSam Pension er observeret stor forskel i levetid imellem raske og invalide.

Kontribution

Fordelingen af det realiserede resultat i PenSam Pension foretages i overensstemmelse med selskabets anmeldelse til Finanstilsynet.

Den anmeldte risikoforrentningsregel indebærer, at der for hver kontributionsgruppe gives en risikoforrentning, hvor forskellen i risikoforrentningen mellem rentegrupperne afspejler forskellen i egenkapitalens og de særlige bonus-hensættelsers risiko for tabsdækning.

Risikoforrentningen gives som en procentandel (kan være nul) af den gennemsnitlige retrospektive hensættelse for perioden for den pågældende rentegruppe. Risikoforrentningen fordeles forholdsmæssigt mellem egenkapitalen og de særlige bonushensættelser.

I PenSam Pension er kontributionsgrupperne opdelt på otte rentegrupper, sytten risikogrupper og otte omkostningsgrupper.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden PenSam Holding samt dattervirksomheder, hvori selskabet direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Dattervirksomheder indregnes i koncernregnskabet fra tidspunktet for erhvervelse eller stiftelse.

Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af regnskab for modervirksomheden, og de enkelte dattervirksomheder er opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Der er foretaget en sammenlægning af regnskabsposter med ensartet indhold og med efterfølgende eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som ikke er ejet 100% af koncernen, indarbejdes fuldt ud i koncernregnskabet. Minoritetsaktionærernes andele vises på separate linjer i tilknytning til resultatopgørelsen og som en del af egenkapitalen.

Ejendomme ejet af ejendomsdatterselskaber indgår i posten 'Kapitalandele i tilknyttede virksomheder' i modervirksomheden.

Transaktioner med nærtstående parter

Transaktioner mellem koncernforbundne virksomheder foretages på et skriftligt grundlag, og afregning sker på markedsmessige vilkår.

Omregning af fremmed valuta

Regnskabet er præsenteret i danske kroner. Alle balanceposter i fremmed valuta, det vil sige aktiver og passiver samt ikke balanceførte poster, omregnes til danske kroner efter Danmarks Nationalbanks offentliggjorte valutakurser på balancedagen. Indtægter og udgifter i fremmed valuta omregnes efter de på transaktionstidspunktet gældende kurser.

Realiserede og urealiserede valutakursavancer og -tab medtages i resultatopgørelsen under 'Kursreguleringer'.

Resultatopgørelse, generelt

Indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder

Indeholder selskabets andel af de tilknyttede og associerede virksomheders driftsresultat og værdiregulering.

Indtægter af investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver

Omfatter overskud eller underskud ved drift af selskabets investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver. Beløbet opgøres efter fradrag af udgifter til ejendomsadministration. Regulering af investeringsejendommens værdi er indeholdt i posten 'Kursreguleringer'.

Renteindtægter og udbytter mv.

Indeholder årets renter af værdipapirer og udlån, renter af mellemværende med tilknyttede virksomheder, rentebetalinger vedrørende afledte finansielle instrumenter samt udbytte af kapitalandele med fradrag af udbytteskat.

Kursreguleringer

Omfatter årets værdiregulering af kapitalandele, investeringsforeningsandele, obligationer, investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver, udlån samt realiserede gevinster og tab ved salg af kapitalandele, investeringsforeningsandele, obligationer, investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver samt udlån. Endvidere indgår valutakursregulering samt realiserede og urealiserede gevinster og tab vedrørende afledte finansielle instrumenter.

Renteudgifter

Indeholder renter på lån og afledte finansielle instrumenter.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed

Indeholder direkte handelsomkostninger i forbindelse med værdipapirhandler og depotgebyrer samt egne omkostninger til administration af investeringsaktiver.

Andre driftsindtægter og -omkostninger

Andre driftsindtægter og -omkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Skat

Skat af årets resultat, der består af årets aktuelle skat, forskydning i udskudt skat samt eventuelle reguleringer vedrørende tidligere år, indregnes i resultatopgørelsen. Aktuell skat og udskudt skat indregnes under gældsforpligtelser eller aktuelle skatteaktiver.

Selskabet fungerer som skattemæssigt administrationselskab. Den samlede skat af PenSam koncernens selskabers skattepligtige indkomster betales af selskabet. Skatteeffekten af sambeskatningen i koncernen fordeles til de enkelte selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. De sambeskattede selskaber indgår i aconto skatteordningen.

Anden totalindkomst

Selskabet og koncernen har valgt at præsentere totalindkomsten som en samlet opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen benævnt 'Totalindkomstopgørelse'. Selskabet og koncernen har på nuværende tidspunkt ingen poster, som indregnes under anden totalindkomst.

Resultatopgørelse, skadesforsikring

Præmieindtægter

Præmieindtægter omfatter årets opkrævede præmier med fradrag af skadesforsikringsafgift, afgivne forsikringspræmier og årets ændring i præmiehensættelser, fortjenstmargen og risikomargen. Posterne medtages i resultatopgørelsen på forfaldstidspunktet.

Erstatningsudgifter

Erstatningsudgifter for egen regning omfatter udbetalte erstatninger, herunder interne og eksterne udgifter til besigtigelse og vurdering af skader, udgifter til bekæmpelse og begrænsning af indtrufne skader og øvrige direkte og indirekte omkostninger forbundet med behandlingen af indtrufne skader samt interne og eksterne udgifter til bekæmpelse og begrænsning af forventede fremtidige skader på eksisterende forsikringskontrakter med fradrag af genforsikringens andel. Der indgår endvidere ændringer af erstatningshensættelser og risikomargen med fradrag af genforsikringens andel samt afløbsresultatet, som er forskellen mellem de i regnskabsåret udbetalte og hensatte erstatninger vedrørende skader indtruffet i tidligere år og erstatningshensættelserne ved regnskabsårets begyndelse.

Administrations- og erhvervsomkostninger

PenSam A/S varetog den daglige administration for PenSam Forsikring, indtil PenSam A/S fusionerede med PenSam Pension 1. juli 2023. Herefter varetog PenSam Pension den daglige administration af PenSam Forsikring til og med 31. oktober 2023. PenSam Forsikring betalte et administrationsvederlag i henhold til den indgåede administrationsaftale.

Erhvervsomkostninger omfatter omkostninger til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden. Administrationsomkostninger omfatter periodiserede direkte og indirekte omkostninger vedrørende forsikringsdriften.

Forrentning og kursregulering af skadesforsikringshensættelser

I regnskabsposten opføres den andel af ændringer i præmiehensættelser, fortjenstmargen, erstatningshensættelser samt risikomargen, som kan henføres til løbetidsforkortelse, kursreguleringer og ændringer i anvendt diskonterings-sats.

Resultatopgørelse, livsforsikring

Præmier for egen regning

Bruttopræmier omfatter løbende præmier og kapitalindskud (engangsindskud) og medtages i resultatopgørelsen på forfaldstidspunktet. Genforsikringsandelen af præmierne fradrages.

Overført investeringsafkast

I koncernregnskabet indeholder overført investeringsafkast den del af det samlede investeringsafkast, der overføres til livsforsikringsforretningen. For den del af selskabet (PenSam Pension), som er omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, overføres den andel, som kan henføres til egenkapitalen på grundlag af fordelingen af det realiserede resultat.

For gruppeordningerne foretages en forholdsmæssig fordeling af afkastet på grundlag af egenkapitalens og forsikringshensættelsernes størrelse primo og ultimo året.

Pensionsafkastskat

Pensionsafkastskatten beregnes med en sats på 15,3%. Pensionsafkastskat resultatføres med den betalte PAL-skat inklusiv eventuelle reguleringer vedrørende tidligere år. Negativ pensionsafkastskat indregnes under ændring i livsforsikringshensættelser.

Forsikringsydelse for egen regning

Forsikringsydelse for egen regning omfatter årets udbetalte ydelser efter fradrag af genforsikringens andel.

Ændring i livsforsikringshensættelse for egen regning

Omfatter årets ændring i livsforsikringshensættelse brutto med fradrag af genforsikringens andel.

Ændring i fortjenstmargen

Omfatter årets ændring i fortjenstmargen. Fortjenstmargenen indeholder nutidsværdien af de forventede fremtidige overskud, jævnfør de anmeldte regler herfor. Fortjenstmargenen har siden ultimo 2021 været nul.

Ændring i overskudskapital

Omfatter årets ændring i overskudskapitalen.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger

PenSam Pension havde indtil 30. juni 2023 en administrationsaftale med PenSam A/S. Efter den 30. juni 2023 indgår administrationsomkostninger direkte i PenSam Pension.

Administrationsomkostninger vedrører de udgifter, som er forbundet med at administrere pensionsdriften, herunder omkostninger til personale, ledelse, it-omkostninger, kontorhold, afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver samt gevinster og tab ved afhændelse af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Administrationsomkostninger periodiseres, således at de omfatter regnskabsåret

Erhvervelsesomkostninger omfatter omkostninger til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden.

Balancen

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver vedrører primært systemudvikling til brug for administration af pensions- og forsikringsydelser.

Aktiverne måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen inkluderer afholdte omkostninger relateret til udviklingsaktiviteten samt interne lønninger og øvrige omkostninger, der er direkte henførbare til koncernens udviklingsaktiviteter.

Afskrivning foretages lineært over aktivernes forventede brugstid, der sædvanligvis er 3 - 10 år.

Udviklingsprojekter indregnes som immaterielle aktiver, når de er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad og udviklingsmulighed i koncernen kan påvises, og hvor det er hensigten at anvende projektet. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Der foretages årligt en vurdering af, hvorvidt der er indikationer på nedskrivningsbehov af de immaterielle aktiver. I tilfælde af indikationer på nedskrivningsbehov foretages der nedskrivningstest.

Materielle aktiver

Driftsmidler indregnes i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsessummen samt øvrige omkostninger tilknyttet anskaffelsen. Afskrivninger beregnes på grundlag af aktivets restværdi fratrukket akkumulerede nedskrivninger. Afskrivninger på driftsmidler foretages lineært over den forventede økonomiske levetid. Afskrivningsperioderne er fastsat til 3 - 10 år.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor selskabet er leasingtager, indregnes på balancen. Ved første indregning af en leasingkontrakt tilbagediskonteres fremtidige leasingydelse til nutidsværdi og indregnes som en leasingforpligtelse under anden gæld. Renten på selskabets kassekredit på tidspunktet for indgåelse af kontrakten anvendes som diskonteringsrente. Ved efterfølgende måling reguleres leasingforpligtelsen for renter og afdrag samt for korrektioner som følge af ændringer til kontrakten eller genberegninger af leasingforpligtelsen.

Leasingaktivet måles ved første indregning til kostpris svarende til leasingforpligtelsen med tillæg af omkostninger i forbindelse med indgåelse af kontrakten og direkte afholdte omkostninger. Efterfølgende måles aktivet til kostpris med fradrag af af- og nedskrivninger, og aktivet afskrives lineært over leasingkontraktens løbetid, som typisk udgør 3-5 år. Leasing aktivet indgår i den regnskabspost, hvor aktivet normalt ville være indregnet, hvis aktivet var købt.

Domicilejendom

Domicilejendommen måles til omvurderet værdi med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger som følge af værdiforringelser. Den omvurderede værdi opgøres efter samme principper som selskabets investeringsejendomme, der er beskrevet nedenfor.

Stigning i omvurderet værdi indregnes i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen. Fald i omvurderet værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst.

Afskrivning på domicilejendommen foretages lineært baseret på ejendommens forventede skrapværdi og en skønnet brugstid på 50 år.

Investerings ejendomme og andre materielle investeringsaktiver

Investerings ejendomme og andre materielle investeringsaktiver måles til dagsværdi efter en anerkendt model, defineret i bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen. (Investerings ejendomme). Investerings ejendomme omfatter primært bolig- og erhvervs ejendomme. Dagsværdien opgøres med udgangspunkt i en systematisk vurdering af ejendommene baseret på deres forventede cash flow over en 10-årig periode og terminalværdi.

Terminalværdien er forventningen til ejendommens fremtidige kontante cash flow i et normalt år efter en 10-årig periode. Dagsværdien er opgjort ved at tilbagediskontere det forventede cash flow samt at fastsætte forrentningskrav, der blandt andet afhænger af ejendommens art, beliggenhed og det aktuelle renteniveau.

Ejendomme ejet af ejendomsselskaber indgår i posterne 'Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder' i moderselskabets regnskab.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes ved erhvervelsestidspunktet til kostpris og måles efterfølgende til den senest kendte regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter PenSam Pensions regnskabspraksis.

Kapitalandele

Investeringsforeningsandele i Kapitalforeningen PenSam Invest indgår som tilknyttet virksomhed. Investeringsforeningen investerer i finansielle instrumenter, som måles som beskrevet nedenfor.

Kapitalandele indregnes i balancen til dagsværdi. Dagsværdien for kapitalandele, der handles på et aktivt marked, opgøres på baggrund af lukkekursen på balancedagen.

For kapitalandele, hvor der ikke forefindes et aktivt marked og dermed ikke en observerbar pålidelig dagsværdi, foretages værdiansættelsen med udgangspunkt i almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder. Dette omfatter for eksempel 'discounted cash flow metoden', sammenlignelige handler og multipler. Den anvendte metode varierer afhængig af de konkrete foretagne investeringer.

Værdiansættelserne efterprøves løbende ud fra risiko og væsentlighed. Der valideres ved hjælp af følsomhedsanalyser af væsentlige forudsætninger i de anvendte værdiansættelsesmodeller.

Latent udenlandsk skat i udenlandske kapitalandele forventes ikke at udgøre væsentlige beløb, men indregnes i balancen baseret på de oplysninger, der er til rådighed.

Obligationer, pantsikrede udlån og andre udlån

Obligationer, pantsikrede udlån og andre udlån måles til dagsværdi, og reguleringer indregnes løbende i resultatopgørelsen under 'Kursreguleringer'. Dagsværdien af noterede obligationer opgøres med udgangspunkt i den officielle lukkekurs på balancedagen. Hvis en officiel lukkekurs ikke findes, anvendes den officielle børskurs. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer måles dog til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet. For øvrige unoterede obligationer og udlån opgøres dagsværdien ud fra almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der inddrager alle tilgængelige data, som markedsdeltagere må antages at ville tage i betragtning ved en prisfastsættelse. PenSam benytter et internationalt anerkendt kreditvurderingsværktøj til understøttelse af ovenstående teknikker.

Indlån i kreditinstitutter

Regnskabsposterne omfatter anfordringstilgodehavender og tidsindskud hos centralbanker og kreditinstitutter og måles til nominel værdi.

Afledte finansielle instrumenter

Børsnoterede og unoterede afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, og reguleringer indregnes løbende i resultatopgørelsen under 'Kursreguleringer'. Positive dagsværdier indregnes i balancen under 'Afledte finansielle instrumenter', og negative dagsværdier indregnes i balancen under 'Anden gæld'.

For afledte finansielle instrumenter, der ikke er børsnoterede, anvendes til værdiansættelsen almindeligt anerkendte værdiansættelsesmetoder. De valgte metoder tilpasses de enkelte afledte finansielle instrumenter.

Der foretages analyser af værdiansættelserne i forhold til eksterne modparter og i forhold til priser fastsat af en uafhængig finansiell institution for at vurdere og efterprøve de af selskabet fastsatte værdier.

Repoer behandles som lån mod sikkerhed. Obligationer solgt som led i en repoforretning er medtaget i balancen til dagsværdi.

Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter

Genforsikringens andel af erstatningshensættelser beregnes på den enkelte skade i overensstemmelse med bestemmelserne i de indgåede genforsikringskontrakter.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til dagsværdi, hvilket normalt svarer til nominel værdi med fradrag af eventuel nedskrivning til forventede tab.

Aktuelle skatteaktiver/forpligtelser

Aktuelle skatteaktiver/forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, som beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst.

Aktuelle skatteaktiver/forpligtelser består af forskellen mellem betalt aconto skat og betalbar skat. Skyldig skat indgår i regnskabsposten 'Aktuelle skatteforpligtelser'. Tilgodehavende skat indgår i regnskabsposten 'Aktuelle skatteaktiver'.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger indregnes og måles i balancen til dagsværdi, hvilket normalt svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Under periodeafgrænsningsposter indregnes betalinger som vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser er øvrige investorers andel af tilknyttede virksomheders resultat og egenkapital.

Overskudskapital

Overskudskapital består af fordelte kollektive særlige bonushensættelser.

De fordelte kollektive særlige bonushensættelser indeholder andele af overskud, der tilfalder forsikringerne, og de udbetales til medlemmerne, når pensionerne er under udbetaling, eller når der sker genkøb.

De særlige bonushensættelser indgår i selskabets og koncernens kapitalgrundlag og modtager samme forrentning som egenkapitalen og dækker tab på lige fod med egenkapitalen.

Præmiehensættelser

Præmiehensættelser svarer til den del af præmien, der vedrører den ikke-forløbne risikoperiode. Præmiehensættelserne udgør mindst den del af bruttopræmien, der svarer til den del af forsikringsperioden, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Præmiehensættelserne er diskonteret. Nutidsværdien af fremtidige betalingsstrømme findes ved diskontering med EIOPA's rentekurve.

Den del af præmiehensættelserne, som vedrører genforsikringen, opføres under aktiverne.

Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter

Fortjenstmargenen indeholder den forventede fortjeneste i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for koncernens indgåede forsikringskontrakter. Den forventede fortjeneste beregnes ud fra udviklingen i de hidtidige erfaringer for indtjening og fordelt på de enkelte produkter. Ændringer i fortjenstmargenen opføres i resultatopgørelsen som underpost til præmieindtægter.

I beregningen af fremtidige betalingsstrømme indgår de forventede betalinger efter balancedagen vedrørende de af koncernen indgåede forsikringskontrakter, uanset om risikoperioden er påbegyndt eller ej.

Erstatningshensættelser på skadesforsikringskontrakter

Erstatningshensættelser opgøres ultimo regnskabsåret som summen af anmeldte, endnu ikke afregnede erstatningskrav med tillæg af forventede efteranmeldte erstatningskrav samt et skønnet erstatningskrav for utilstrækkeligt oplyste forsikringsbegivenheder.

De anmeldte erstatningskrav opgøres enten som en sag-for-sag vurdering eller bliver estimeret ud fra statistiske metoder med basis i erfaringer fra tidligere år. Erstatningshensættelserne fastsættes for hver branche med baggrund i aktuarmæssige modeller.

De opgjorte erstatningshensættelser forhøjes derudover med beløb til dækning af direkte og indirekte skadesbehandlingsomkostninger i forbindelse med afvikling af erstatningsforpligtelserne. Erstatningshensættelserne er diskonteret. Nutidsværdien af fremtidige betalingsstrømme findes ved diskontering med EIOPA's rentekurve.

Den del af erstatningshensættelserne, som forventes at indgå fra genforsikringen, opføres under aktiver.

Risikomargen på skadesforsikringskontrakter

Risikomargenen beregnes således, at hensættelserne svarer til det beløb, som et andet forsikringssselskab kan forventes at kræve for at overtage og honorere forsikringsforpligtelserne. Risikomargenen beregnes efter kapitalomkostningsmetoden under Solvens II. Ændringer i risikomargen i resultatopgørelsen fordeles mellem ændringer, der kan henføres til præmiehensættelserne henholdsvis erstatningshensættelserne.

Forsikringsmæssige hensættelser

Forsikringsmæssige hensættelser opgøres på basis af det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag for beregning af forsikringsmæssige hensættelser.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelser opdeles i noterne i garanterede ydelser, risikomargen, individuelt bonuspotentiale samt kollektivt bonuspotentiale.

Nutidsværdien af fremtidige betalingsstrømme vedrørende garanterede ydelser findes ved diskontering med den til Finanstilsynets anmeldte rentekurve, hvor satserne er med volatilitetsjustering og reduceret med pensionsafkastbeskatningssatsen. Udover pensionsafkastskat som følge af rentekurven indregnes også udskudt pensionsafkastskat.

Forudsætninger vedrørende dødelighed og invaliditet er fastlagt på baggrund af erfaringer fra bestanden i PenSam. Forudsætninger vedrørende de fremtidige administrationsomkostninger er baseret på erfaringer i PenSam vedrørende omkostninger pr. forsikret.

For livsforsikringshensættelserne vedrørende ugaranterede ydelser er underposterne garanterede ydelser og risikomargen nul, og der er alene individuelt bonuspotentiale og kollektivt bonuspotentiale.

Garanterede ydelser

Garanterede ydelser er opgjort til nutidsværdi ud fra de betalingsstrømme (præmier, ydelser, administrationsudgifter), der følger, hvis forsikringerne har henholdsvis fortsat præmiebetaling, ophørt præmiebetaling (fripolice), tilbagekøb, og hvis forsikringsbegivenheder indtræffer, hvor der beregnes et sandsynlighedsvægtet gennemsnit ud fra sandsynlighederne for disse forskellige tilstande.

Nutidsværdierne opgøres efter markedsforudsætningerne. Hertil lægges et tillæg til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder samt et tillæg for ubetalte, forfaldne forsikringsydelser.

Risikomargen

Risikomargenen beregnes efter kapitalomkostningsmetoden under Solvens II.

Individuelt bonuspotentiale og kollektivt bonuspotentiale

Den forsikredes bonusret opgøres residualt i forhold til de forsikringsmæssige hensættelser efter finansiering af garanterede ydelser og risikomargen. Den del af værdien af bonusretten, der er indeholdt i de retrospektive hensættelser, er individuelt bonuspotentiale, mens den del, der ikke er fordelt til de enkelte forsikringer, er kollektivt bonuspotentiale.

Individuelt bonuspotentiale og kollektivt bonuspotentiale kan anvendes til betaling af den anmeldte risikoforrentning samt til dækning af negative realiserede resultater i henhold til kontributionsbekendtgørelsen.

Udskudte skatteaktiver/forpligtelser

Udskudt skat opgøres og indregnes ud fra gældsmetoden på alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser. Udskudt skat indregnes i balancen under posterne 'Udskudte skatteaktiver' og 'Udskudte skatteforpligtelser' på grundlag af gældende skattesatser.

Skatteaktiver vedrørende uudnyttede underskud og skattefradrag indeholdes alene i udskudt skat, hvis det er sandsynligt, at sådanne underskud og skattefradrag kan udnyttes under hensyntagen til, at selskabet indgår i en sambeskatning.

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter gældsforpligtelser forbundet med investeringsaktiviteten. Gæld til kreditinstitutter omfatter også gæld i forbindelse med repoforretninger.

Indlån

Indlån omfatter gæld til privatkunder. Indlån måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Skyldig pensionsafkastskat

Skyldig pensionsafkastskat er beregnet med udgangspunkt i den aktuelle pensionsafkastskattesats.

Anden gæld

Anden gæld omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter samt udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning.

Nøgletal

Selskabets nøgletal udarbejdes efter reglerne i Regnskabsbekendtgørelsen. Afkastnøgletallene er beregnet som sammenvægtede afkast.

Noter

I mio. kr.

NOTE 2

Hoved- og nøgletal for koncernen

Resultatopgørelse	2023	2022	2021	2020	2019
Skadesforsikring¹					
Bruttopræmieindtægter	107	118	116	117	125
Bruttoerstatningsudgifter	-79	-93	-85	-72	-77
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-30	-34	-33	-33	-35
Resultat af afgiven forretning	-5	-4	-6	-7	-7
Forsikringsteknisk resultat af skadesforsikring	-7	-13	-8	5	6
Afløbsresultat, brutto	-7	-12	-18	-5	2
Livsforsikring					
Præmier	6.802	6.842	6.675	6.244	6.179
Forsikringsydelse	-5.294	-4.701	-4.271	-3.875	-3.566
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	17.345	-22.381	13.116	9.493	16.129
Pensionsafkastskat	-918	-1.420	-1.939	-1.326	-1.968
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-183	-193	-206	-231	-253
Resultat af genforsikring	-1	-1	-1	-1	-1
Ændring i livsforsikringshensættelser	-17.305	21.249	-16.381	-12.373	-15.422
Ændring i fortjenstmargen	0	0	2.990	2.235	-1.164
Ændring i overskudskapital	-402	556	12	-173	-243
Forsikringsteknisk resultat af livsforsikring	44	-49	-5	-7	-309
Investeringsafkast, i alt	17.346	-22.389	13.195	9.494	15.946
Overført til forsikringsvirksomhed	-17.345	22.381	-13.116	-9.493	-16.129
Andre omkostninger	7	6	103	24	-32
Resultat før skat	45	-64	169	23	-516
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	0	0	0	-1	69
Skat	-40	-20	-111	-19	27
Årets resultat	5	-84	58	3	-420
Minoritetsinteressers andel af driftsresultat	7	18	10	0	-20
Moderselskabets andel af årets resultat	12	-66	68	3	-440
Balance	2023	2022	2021	2020	2019
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	161.425	144.198	165.431	152.028	140.500
Egenkapital, i alt	741	755	548	441	4.645
heraf minoritetsinteressers andel	287	313	39	1	5
Aktiver, i alt	189.606	177.478	183.546	169.119	161.583

NOTE 2 (FORTSAT)**Hoved- og nøgletal**

Nøgletal i procent	2023	2022	2021	2020	2019
Koncernen					
Afkastprocent	11,6	-12,9	8,4	6,4	12,1
Egenkapitalforrentning efter skat ²	2,6	-14,0	14,4	0,1	-9,1
Livsforsikring					
Afkastprocent	11,6	-13,0	8,6	6,6	12,6
Omkostningsprocent af hensættelser	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Omkostninger pr. forsikret i kr.	303	317	341	395	442
Skadesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	73,5	77,3	73,4	61,7	61,3
Bruttoomkostningsprocent	27,9	28,9	27,8	28,0	27,6
Combined ratio	106,0	109,4	106,4	95,9	94,8
Operating ratio	106,0	109,4	106,4	95,9	94,8
Relativt afløbsresultat	-12,7	-29,5	-60,3	-10,7	2,1
Bank					
Renterisiko	3,1	4,7	4,1	2,9	1,9
Udlån plus nedskrivning i forhold til indlån	66,1	58,9	66,1	70,8	76,9
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1
Årets udlånsvækst	0,4	-9,1	-5,9	2,5	4,1

¹ Skadeforsikring indgår i 2023 med perioden januar til oktober, idet PenSam Forsikring blev solgt til Gjensidige Forsikring pr. 1. nov. 2023.

² Egenkapitalen er opgjort ekskl. minoritetsinteressers andel af egenkapitalen, idet de hovedsagligt er af investeringsmæssig karakter.

Noter

I t.kr.

NOTE 3	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Bruttopræmier, skadesforsikring				
Løbende præmier, direkte forsikring	109.770	118.555	-	-
I alt	109.770	118.555	-	-

NOTE 4	2023	2022	2023	2022
Erstatningsudgifter for egen regning, skadesforsikring				
Bruttoerstatninger vedrørende året	-71.893	-79.006	-	-
Afløbstab/gevinst, brutto	-6.782	-14.335	-	-
	-78.675	-93.341	-	-
Genforsikringsandel af erstatninger vedrørende året	-5	-28	-	-
Afløbstab/gevinst, genforsikringsandel	774	2.004	-	-
I alt	-77.906	-91.365	-	-

NOTE 5	2023	2022	2023	2022
Administrationsomkostninger, skadesforsikring				
Administrationsvederlag	-19.235	-22.454	-	-
I alt	-19.235	-22.454	-	-
Administrationsvederlaget afregnes efter fast pris i henhold til aftale.				
Personaleomkostninger:				
Løn	-13.973	-16.502	-	-
Pensionsbidrag	-2.370	-2.873	-	-
Udgifter til social sikring	-313	-376	-	-
Lønsumsafgift	-2.548	-3.061	-	-
I alt	-19.204	-22.812	-	-

Gennemsnitlig antal heltidsansatte	-	29		
Antal i bestyrelsen	-	5		
Antal i direktionen	-	1		
Antal væsentlige risikotagere	-	12		

NOTE 6	2023	2022	2023	2022
Bruttopræmier, livsforsikring				
Løbende præmier	5.912.166	6.344.786	-	-
Engangspræmier	890.392	497.254	-	-
I alt	6.802.558	6.842.040	-	-

NOTE 7

Pensionsafkastskat, livsforsikring	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Beregnet for året	-990.593	-1.418.228	-	-
Regulering vedrørende tidligere år	78.905	6.465	-	-
Afregnet individuel pensionsafkastskat	-4.255	-3.126	-	-
Individuel pensionsafkastskat overført fra andet selskab	310	1.894	-	-
Individuel pensionsafkastskat overført til andet selskab	-2.896	-7.004	-	-
I alt	-918.529	-1.419.999	-	-

NOTE 8

Udbetalte ydelser, livsforsikring	2023	2022	2023	2022
Forsikringssummer ved død	-256.506	-285.869	-	-
Forsikringssummer ved kritisk sygdom	-158.712	-149.614	-	-
Forsikringssummer ved invaliditet	-120.682	-132.261	-	-
Forsikringssummer ved udløb	-341.186	-128.268	-	-
Pensions- og renteydelser	-3.232.825	-2.911.616	-	-
Overførsler og genkøb	-980.311	-886.707	-	-
Udbetalt fra overskudskapital	-197.308	-190.580	-	-
Afgiftsberigtigelsen af alderssum	0	-7.153	-	-
Skadesforebyggende omkostninger	-6.691	-8.637	-	-
I alt	-5.294.221	-4.700.705	-	-

NOTE 9

Administrationsomkostninger, livsforsikring	2023	2022	2023	2022
Administrationsvederlag	-182.953	-192.643	-1.635	-2.262
Administrationsomkostninger, i alt	-182.953	-192.643	-1.635	-2.262

Moderselskabet har indgået administrationsaftale med PenSam Pension forsikringsaktieselskab (indtil 30.06.2023 PenSam A/S). Der er derfor ikke ansat medarbejdere i selskabet. Vederlag til direktion og bestyrelse samt honorar til revision bliver afregnet i henhold til administrationsaftale.

Personaleomkostninger:

Løn	-203.621	-217.604		
Pensionsbidrag	-35.094	-36.815		
Udgifter til social sikring	-2.274	-2.835		
Lønsumsafgift	-35.082	-36.934		
I alt	-276.071	-294.188		

Gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede 260 288

Antal i bestyrelse			7	7
Antal i direktion			1	1
Antal væsentlige risikotagere			7	9

Vederlag til bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere:

Bestyrelse

Kontraktligt vederlag			-363	-350
Honorar i alt			-363	-350

Bestyrelsen aflønnes udelukkende med et fast honorar.

NOTE 9 (FORTSAT)

Administrationsomkostninger	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022

Rapport om vederlag til bestyrelse og direktion kan læses på:

https://www.pensam.dk/om_pensam/hvem_er_vi/organisation/selskabsstruktur

Øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil

Kontraktligt vederlag	-27.215	-29.215	-11.563	-14.040
Pensionsbidrag	-4.139	-4.583	-1.851	-2.338
Kontant bonus	0	0	0	0
I alt omkostningsført vederlag i PenSam	-31.354	-33.798	-13.414	-16.378

PenSam Holding koncernen er forpligtet til at udpege alle medarbejdere, hvis aktiviteter har indflydelse på PenSam Holdings risikoprofil. En andel af de væsentlige risikotagere er ansat i de øvrige selskaber i PenSam Holding koncernen og en andel af ovenstående vederlag fordeles derfor til disse selskaber.

Revisionshonorar:

Lovpligtig revision af årsregnskabet	-1.585	-1.786	-50	-50
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-137	-217	-	-
Skatterådgivning	-1.015	-1.359	-	-
Honorar for andre ydelser	-123	-385	-	-
I alt	-2.860	-3.747	-50	-50

Ekstern revision har udover lovpligtig revision udført arbejde med sædvanlige lovpligtige erklæringer, herunder kreditorerklæringer i forbindelse med selskabsretlige dispositioner i datterselskaber. Herudover er der ydet rådgivning vedrørende skat og momsforhold samt i begrænset omfang ydelser vedrørende indberetninger.

Der er ikke leveret andre ydelser end lovpligtig revision til PenSam Holding A/S.

NOTE 10

Renteindtægter og udbytter mv.	2023	2022	2023	2022
Renter af obligationer	1.501.481	1.585.732	1.382	1.048
Renter af pantsikrede udlån	1.943	167	-	-
Renter af gældsbreve	12.556	29.872	-	-
Udbytte, kapitalandele og investeringsforeningsandele	823.782	821.747	-	-
Udlån	110.008	162.471	-	-
Øvrige finansielle investeringsaktiver	2.314	3.265	-	-
Kreditinstitutter mv.	83.101	11.261	-	-
Andre	15.973	25.259	-	-
I alt	2.551.158	2.639.774	1.382	1.048

NOTE 11

Kursreguleringer	Koncern		Morderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver	-786.493	-2.776	-	-
Kapitalandele	10.552.379	-5.198.657	-	-
Obligationer	2.717.703	-9.872.049	5.878	-9.180
Pantesikrede udlån	42.630	-49.044	-	-
Afledte finansielle investeringsaktiver	2.878.560	-6.248.719	-	-
Andre udlån	-31.450	155.861	-	-
Valutakursreguleringer	613.206	-3.259.101	-	-
I alt	15.986.535	-24.474.485	5.878	-9.180

NOTE 12

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	2023	2022	2023	2022
Handelsomkostninger	-21	-21	-	-
Depotafgift	-9.599	-7.480	-	-
Formueforvaltning, fordelte fællesomkostninger	-351.402	-344.954	-	-
Anden formueadministration	-60.892	-68.650	-	-
I alt	-421.914	-421.105	-	-

NOTE 13

Skat	2023	2022	2023	2022
Årets aktuelle skat	-34.000	-24.973	-407	2.321
Ændring i udskudt skat	-5.523	4.808	-2.309	0
Regulering vedrørende tidligere år	-77	-334	5	3
I alt	-39.600	-20.499	-2.711	2.324
Årets skatteomkostning afstemmes således:				
Årets resultat før skat	45.081	-68.036	14.520	-68.717
Heraf resultat der indgår i den selskabsskattepligtige indkomst	24.253	-75.608	14.520	-68.717
Skat heraf	-5.334	16.634	-1.237	2.296
Regulering af værdier	-34.756	-36.554	-1.479	25
Regulering vedrørende tidligere år	490	-579	5	3
I alt	-39.600	-20.499	-2.711	2.324

NOTE 14

Immaterielle aktiver	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Kostpris primo	490.671	488.921	-	-
Tilgang	0	1.750	-	-
Afgang	-490.671	0	-	-
Kostpris ultimo	0	490.671	-	-
Afskrivninger, primo	-489.008	-488.708	-	-
Årets afskrivninger	0	-300	-	-
Af- og nedskrivninger vedrørende afgang	489.008	0	-	-
Afskrivninger ultimo	0	-489.008	-	-
Saldo ultimo	0	1.663	-	-

NOTE 15

Driftsmidler	2023	2022	2023	2022
Kostpris primo	48.468	48.620	-	-
Tilgang	5.799	1.884	-	-
Afgang	-27.220	-2.036	-	-
Kostpris ultimo	27.047	48.468	-	-
Afskrivninger primo	-29.608	-29.021	-	-
Årets afskrivninger	-2.456	-2.623	-	-
Afskrivninger på afhændede aktiver	23.353	2.036	-	-
Afskrivninger ultimo	-8.711	-29.608	-	-
Saldo ultimo	18.336	18.860	-	-

I ovenstående indgår værdien af finansielt leasede driftsmidler med 1.257 t.kr. i 2023.

NOTE 16

Domicilejendom	2023	2022	2023	2022
Kostpris primo	266.173	266.173	-	-
Kostpris ultimo	266.173	266.173	-	-
Af- og nedskrivninger primo	-90.575	-81.715	-	-
Årets afskrivninger	-2.123	-2.123	-	-
Årets værdiregulering	-25.973	-6.737	-	-
Af- og nedskrivninger ultimo	-118.671	-90.575	-	-
Saldo ultimo	147.502	175.598	-	-

Vægtet gennemsnit af forrentningskravet, der er lagt til grund ved fastsættelse af ejendommens dagsværdi:

Domicilejendom	6,25%	5,25%
----------------	-------	-------

Værdiansættelse af domicilejendom er baseret på DCF-metoden. Der er indhentet valuarvurdering, som anvendes til at underbygge og validere DCF-metoden.

NOTE 17

	Koncern		Moderselskab	
Investeringsaktiver	2023	2022	2023	2022
Dagsværdi primo	10.118.450	7.653.879	-	-
Tilgang	1.219.889	2.252.744	-	-
Afgang	0	-5.477	-	-
Årets regulering til dagsværdi	-777.076	217.304	-	-
Dagsværdi ultimo	10.561.263	10.118.450	-	-
Vægtet gennemsnit af forrentningskravet, der er lagt til grund ved fastsættelse af ejendommenes dagsværdi:				
Boligejendomme	4,17%	3,81%	-	-
Erhvervsjendomme	4,71%	4,29%	-	-
Blandede bolig- og erhvervsjendomme	4,19%	3,65%	-	-

Værdiansættelse af selskabets ejendomme er baseret på DCF-metoden. Der er indhentet valuarvurderinger, som anvendes til at underbygge og validere DCF-metoden.

NOTE 18

Afløede finansielle instrumenter	Koncern			Moderselskab	
	Hovedstol 2023	Positiv værdi 2023	Negativ værdi 2023	Positiv værdi 2023	Negativ værdi 2023
Rentekontrakter					
Renteswaps					
Løbetid 0-10 år	397.852.252	5.663.291	-4.523.846	-	-
Løbetid 10-20 år	166.534.818	7.922.063	-8.724.189	-	-
Løbetid >20 år	29.232.706	1.855.941	-2.968.290	-	-
I alt	593.619.776	15.441.295	-16.216.325	-	-
Renteoptioner					
Løbetid 0-10 år	0	353.592	-224.216	-	-
Løbetid 10-20 år	0	44.956	0	-	-
I alt	0	398.549	-224.216	-	-
Terminskontrakter, valutakontrakter					
I alt	-38.795.398	1.144.673	-467.940	-	-
Saldo ultimo	554.824.378	16.984.516	-16.908.480	-	-

Alle kontrakter er indgået i danske kroner, USD og euro.

Alle terminskontrakter har en løbetid på 0-10 år.

Positive dagsværdier indgår i aktiverne under regnskabsposten 'Afløede finansielle instrumenter'.

Negative dagsværdier indgår i passiverne under regnskabsposten 'Anden gæld'.

Afløede finansielle instrumenter	Koncern			Moderselskab	
	Hovedstol 2022	Positiv værdi 2022	Negativ værdi 2022	Positiv værdi 2022	Negativ værdi 2022
Rentekontrakter					
Renteswaps					
Løbetid 0-10 år	256.604.594	6.949.134	-6.644.480	-	-
Løbetid 10-20 år	185.232.371	9.399.686	-11.125.760	-	-
Løbetid >20 år	25.704.661	1.967.032	-3.136.718	-	-
I alt	467.541.626	18.315.852	-20.906.958	-	-
Renteoptioner					
Løbetid 0-10 år	-46.002.811	26.825	-179	-	-
Løbetid 10-20 år	4.610.580	13.592	-12.041	-	-
Løbetid >20 år	-41.392.231	40.417	-12.220	-	-
I alt					
Repo/Reverse forretninger					
Løbetid 0-10 år	143.344	0	-11.048	-	-
I alt	143.344	0	-11.048	-	-
Terminskontrakter, valutakontrakter					
I alt	-30.849.793	1.089.147	-1.599.243	-	-
Saldo ultimo	395.442.946	19.445.416	-22.529.469	-	-

Alle kontrakter er indgået i danske kroner, USD og euro.

Alle terminskontrakter har en løbetid på 0-10 år.

Positive dagsværdier indgår i aktiverne under regnskabsposten 'Afløede finansielle instrumenter'.

Negative dagsværdier indgår i passiverne under regnskabsposten 'Anden gæld'.

NOTE 19

Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi

	2023	2023	2023	2023
	Koncern			
	Noterede priser Niveau 1	Observerbare input Niveau 2	Ikke observer- bare input Niveau 3	I alt
Investeringsejendomme	0	0	10.561.263	10.561.263
Kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	6.464.521	6.464.521
Kapitalandele	46.281.413	1.084.873	38.817.631	86.183.917
Obligationer	47.614.910	13.264.787	32.271	60.911.968
Pantesikrede udlån	0	0	2.673.469	2.673.469
Andre udlån	0	1.567	1.799.908	1.801.475
Indlån i kreditinstitutter	18.669	0	0	18.669
Afledte finansielle instrumenter	3.403	16.981.113	0	16.984.516
Investeringsaktiver i alt	93.918.395	31.332.340	60.349.063	185.599.798
Likvider	1.297.806	202.583	0	1.500.389
Tilgodehavende renter samt optjent leje	0	493.070	0	493.070
Finansielle aktiver i alt	95.216.201	32.027.993	60.349.063	187.593.257
Afledte finansielle instrumenter	0	-16.908.504	0	-16.908.504
Skyldige omkostninger	0	-13.067	0	-13.067
Mellemværende vedrørende handelsafvikling	0	-757.725	0	-757.725
Finansielle forpligtelser i alt	0	-17.679.296	0	-17.679.296
Værdiansættelse baseret på ikke observerbare input (niveau 3)				
Dagsværdi primo			56.875.961	
Køb/salg/afvikling			1.156.466	
Værdiregulering over resultatopgørelsen i posten kursreguleringer			2.316.636	
Dagsværdi ultimo			60.349.063	
Dagsværdi ikke observerbare input (niveau 3)				
Direkte ejede ejendomme			10.561.263	
Private equity fonde			11.000.025	
Kreditfonde			22.526.939	
Infrastruktur, selskaber og fonde			6.339.698	
Ejendomsfonde			3.773.874	
Øvrige			6.147.264	
I alt			60.349.063	

NOTE 19 (FORTSAT)**Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi**

	2022	2022	2022	2022
	Koncern			
	Noterede priser Niveau 1	Observerbare input Niveau 2	Ikke observer- bare input Niveau 3	I alt
Investeringsejendomme	0	0	10.118.450	10.118.450
Kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	5.326.749	5.326.749
Kapitalandele	37.019.144	2.290.688	37.558.491	76.868.323
Obligationer	46.871.993	11.003.671	10.561	57.886.225
Pantesikrede udlån	0	0	2.562.281	2.562.281
Andre udlån	0	43.849	1.299.429	1.343.278
Indlån i kreditinstitutter	20.442	0	0	20.442
Afledte finansielle instrumenter	2	19.445.414	0	19.445.416
Investeringsaktiver i alt	83.911.581	32.783.622	56.875.961	173.571.164
Likvider	1.720.829	364.001	0	2.084.830
Tilgodehavende renter samt optjent leje	0	527.602	0	527.602
Finansielle aktiver i alt	85.632.410	33.675.225	56.875.961	176.183.596
Afledte finansielle instrumenter	-11.044	-22.518.425	0	-22.529.469
Skyldige omkostninger	0	-10.111	0	-10.111
Mellemværende vedrørende handelsafvikling	0	-68.220	0	-68.220
Finansielle forpligtelser i alt	-11.044	-22.596.756	0	-22.607.800
Værdiansættelse baseret på ikke observerbare input (niveau 3)				
Dagsværdi primo			49.242.665	
Køb/salg/afvikling			2.286.781	
Værdiregulering over resultatopgørelsen i posten kursreguleringer			5.346.515	
Dagsværdi ultimo			56.875.961	
Dagsværdi ikke observerbare input (niveau 3)				
Direkte ejede ejendomme			11.807.609	
Private equity fonde			11.040.488	
Kreditfonde			19.289.291	
Infrastruktur, selskaber og fonde			5.875.639	
Ejendomsfonde			4.417.043	
Øvrige			4.445.891	
I alt			56.875.961	

NOTE 19 (FORTSAT)**Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi****Oplysninger om væsentlige værdiansættelsesteknikker og input (Niveau 2 og 3)**

Gruppe	Værdiansættelsesteknik	Input
Direkte ejendomme	DCF-metoden	Forventede cash flows og ejendomsspecifik diskonteringsrente inkl. inflation.
Private equity fonde	Cash flow justeret Net Asset Value (NAV) + eventuel værdiregulering fra intern værdiansættelsesmodel.	Seneste rapporterede NAV fra fondsmanager, justeret for cash flows samt eventuelle beregnede værdireguleringer baseret på intern værdiansættelsesmodel.
Kreditfonde	Cash flow justeret Net Asset Value (NAV) + eventuel værdiregulering fra intern værdiansættelsesmodel.	Seneste rapporterede NAV fra fondsmanager, justeret for cash flows samt eventuelle beregnede værdireguleringer baseret på intern værdiansættelsesmodel.
Infrastrukturselskaber og -fonde	Cash flow justeret Net Asset Value (NAV) + eventuel værdiregulering fra intern værdiansættelsesmodel.	Seneste rapporterede NAV fra fondsmanager, justeret for cash flows samt eventuelle beregnede værdireguleringer baseret på intern værdiansættelsesmodel.
Ejendomsfonde	Cash flow justeret Net Asset Value (NAV) + eventuel værdiregulering fra intern værdiansættelsesmodel.	Seneste rapporterede NAV fra fondsmanager, justeret for cash flows samt eventuelle beregnede værdireguleringer baseret på intern værdiansættelsesmodel.
Pantesikrede udlån	DCF-metoden	Forventede cash flows og diskonteringsrente
Udlån	DCF-metoden + prisvalidering	Forventede cash flows og diskonteringsrente samt individuelle prisvalideringer ved anvendelse af multipler.
Øvrige tilknyttede virksomheder	Kurs indre værdi	Rapporterede årsregnskaber
Afledte finansielle instrumenter	Anerkendte prissætningsmodeller	Rentekurver og volatiliteter afhængig af instrumenttype
Kapitalandele PenSam Invest	Net asset value (NAV)	Nykredits rapporterede NAV, som er baseret på handelsbare priser opgjort efter dagsværdihierarkiet defineret under IFRS 13. NAV kan indeholde eventuelle reguleringer jævnfør IFRS 13.

NOTE 19 (FORTSAT)

Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi

Dagsværdi er den pris, der ville blive opnået ved salg af et aktiv eller betalt for at overdrage en forpligtelse i en normal transaktion mellem markedsdeltagerne på målingstidspunktet.

Niveau 1 - noterede priser

Opgørelsen til dagsværdi er baseret på de noterede priser, der fremkommer i forbindelse med omsætning på aktive markeder. Findes der et aktivt marked for børsnoterede kapitalandele, obligationer, afledte instrumenter m.m. opgøres dagsværdien som udgangspunkt til lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 - Observerbare input

Er der ikke noteret en lukkekurs, anvendes en anden offentlig kurs, der må antages bedst at svare hertil i form af indikative priser fra banker/brokere. Aktiver af denne type er blandt andet CDO's (Collateralized Debt Obligations) og kreditobligationer. For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, anvendes valuerings-teknikker eller andre observerbare oplysninger til fastlæggelse af dagsværdien. Når der ikke findes et finansielt instrument, anvendes valuerings-teknikker, hvor input er baseret på observerbare markedsdata. Afhængigt af aktivets eller passivets karakter kan der være tale om beregning ud fra grundlæggende parametre som rente, valutakurser og volatilitet eller ved sammenligning med handelspriser for tilsvarende instrumenter.

Niveau 3 - Ikke observerbare input

I visse tilfælde kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. I disse tilfælde anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over såvel fremtidige forhold som karakteren af den aktuelle markedssituation. I dette niveau placeres blandt andet unoterede aktier og investeringsejendomme.

NOTE 20

Eventualaktiver

PenSam har rejst et tilbagesøgningskrav overfor Skat (nu Skattestyrelsen) som følge af EU-Domstolens afgørelse i relation til den 'såkaldte 'ATP-sag', som vedrører momsfrigørelse for forvaltning og herunder administration af pensions-selskaber. Skattestyrelsen har påbegyndt deres sagsbehandling og har i 2023 bedt om yderligere materiale fra PenSam, men det er som følge af manglende praksis på området uvist, i hvilket omfang PenSam får medhold. Derfor er det ikke muligt at indregne et beløb i relation hertil i årsregnskabet. Kravet behandles derfor som et eventualaktiv.

PenSam har den 16. januar 2024 offentliggjort supplerende korrigerende information til årsrapport for 2022. På baggrund af den omgjorte årsrapport for 2022 har PenSam ændret selvangivelserne for 2018 og 2019. Det forventes, at ændringen vil have en positiv skatteeffekt.

NOTE 21

Overskudskapital	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Fordelte kollektive særlige bonushensættelser				
Saldo primo	4.645.069	5.200.677	-	-
Andel af realiseret resultat	492.625	-659.501	-	-
Andel af pensionsafkastskat	-105.400	63.001	-	-
Overført fra kollektivt bonuspotentiale	212.016	231.471	-	-
Udbetalt	-197.308	-190.579	-	-
Overskudskapital i alt	5.047.002	4.645.069	-	-

NOTE 22

Livsforsikringshensættelser	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Livsforsikringsmæssige hensættelser primo	144.119.932	165.363.834	-	-
Kollektivt bonuspotentiale primo	-12.170.517	-34.491.652	-	-
Netto akkumuleret værdiregulering primo	-2.033.420	-11.400.257	-	-
Retrospektive hensættelser i alt primo	129.915.995	119.471.925	-	-
Bruttopræmier	6.802.557	6.842.040	-	-
Tilskrivning af afkast	5.090.292	8.192.019	-	-
Forsikringsydelse	-5.096.912	-4.510.126	-	-
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-215.619	242.344	-	-
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-201.261	-332.420	-	-
Andet	20.746	10.213	-	-
Retrospektive hensættelser ultimo	136.315.799	129.915.995	-	-
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	22.806.888	12.170.517	-	-
Brutto akkumuleret værdiregulering ultimo	2.302.442	2.033.420	-	-
Netto akkumuleret værdiregulering ultimo	2.302.442	2.033.420	-	-
Saldo ultimo	161.425.129	144.119.932	-	-
Fordelingen af hensættelser				
Rentegruppe Fleksion				
Garanterede ydelser	2.983	1.641	-	-
Individuelt bonuspotentiale	76.588.400	70.676.532	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	9.763.991	3.202.673	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	443.170	388.765	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	79.467	52.848	-	-
Livsforsikringshensættelser Fleksion i alt	86.878.011	74.322.459	-	-
Rentegruppe Tradition - ugaranterede				
Garanterede ydelser	3.221	5.329	-	-
Individuelt bonuspotentiale	33.799.876	32.784.265	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	7.180.739	4.186.044	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	256.816	210.278	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	20.423	16.977	-	-
Livsforsikringshensættelser Tradition - ugaranterede i alt	41.261.075	37.202.893	-	-
Rentegruppe Tradition - garanterede				
Garanterede ydelser	9.667.560	10.044.931	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	678.107	326.330	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	95.072	101.039	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	1.691	0	-	-
Risikomargen	25.649	26.794	-	-
Livsforsikringshensættelser Tradition - garanterede i alt	10.468.079	10.499.094	-	-

NOTE 22 (FORTSAT)

Livsforsikringshensættelser	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Rentegruppe PMF - garanterede*				
Garanterede ydelser	1.517.429	1.507.833	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	31.024	0	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	332	0	-	-
Risikomargen	5.663	37.891	-	-
Livsforsikringshensættelser PMF - garanterede i alt	1.554.448	1.545.724	-	-
Rentegruppe PMF - betinget garanterede*				
Garanterede ydelser	2.007.614	1.924.677	-	-
Individuelt bonuspotentiale	51.900	0	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	146.390	103.856	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	46.546	52.279	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	415	0	-	-
Risikomargen	11.393	10.971	-	-
Livsforsikringshensættelser PMF - betinget garanterede i alt	2.264.258	2.091.783	-	-
Rentegruppe Sygehjælpere m.fl. - betinget garanterede				
Garanterede ydelser	13.177.022	13.073.644	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	3.175.307	2.930.999	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	222.243	245.299	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	30.771	29.302	-	-
Risikomargen	42.753	43.133	-	-
Livsforsikringshensættelser Sygehjælpere m.fl. betinget garanterede i alt	16.648.096	16.322.377	-	-
Rentegruppe Portører - betinget garanterede				
Garanterede ydelser	1.133.344	1.121.321	-	-
Individuelt bonuspotentiale	115.784	29.418	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	179.216	237.023	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	42.246	44.341	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	5.074	4.997	-	-
Risikomargen	3.922	3.925	-	-
Livsforsikringshensættelser Portører - betinget garanterede i alt	1.479.585	1.441.025	-	-
Rentegruppe Trafikfunktionærer og amtsvejmænd m.fl. - betinget garanterede				
Garanterede ydelser	334.539	342.983	-	-
Individuelt bonuspotentiale	12.834	14.100	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	105.404	92.089	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	30.065	22.689	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	601	552	-	-
Risikomargen	1.186	1.211	-	-
Livsforsikringshensættelser Trafikfunktionærer og amtsvejmænd m.fl. i alt	484.628	473.624	-	-

NOTE 22 (FORTSAT)

Livsforsikringshensættelser	Koncern		Morderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Gruppeordninger				
Garanterede ydelser	115.170	102.437	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	271.780	118.515	-	-
Gruppeordninger i alt	386.950	220.952	-	-
Afkastprocent pr. rentegruppe:				
Rentegruppe Fleksion	12,6%	-9,7%	-	-
Rentegruppe Tradition ugaranterede	11,6%	-10,1%	-	-
Rentegruppe Tradition garanterede	8,7%	-21,5%	-	-
Rentegruppe PMF garanterede	9,2%	-29,7%	-	-
Rentegruppe PMF betinget garanterede	11,6%	-30,4%	-	-
Rentegruppe Sygehjælper m.fl.	9,5%	-20,6%	-	-
Rentegruppe Portører	10,6%	-20,8%	-	-
Rentegruppe Trafikfunktionærer m.fl.	9,9%	-19,7%	-	-
Bonusgrader pr. rentegruppe:				
Rentegruppe Fleksion	113,4%	107,9%	-	-
Rentegruppe Tradition ugaranterede	122,1%	116,5%	-	-
Rentegruppe Tradition garanterede	9,2%	4,8%	-	-
Rentegruppe PMF garanterede	2,8%	0,0%	-	-
Rentegruppe PMF betinget garanterede	11,8%	7,5%	-	-
Rentegruppe Sygehjælper m.fl.	27,2%	25,4%	-	-
Rentegruppe Portører	27,3%	25,3%	-	-
Rentegruppe Trafikfunktionærer m.fl.	42,7%	36,1%	-	-
Omkostningsresultat i %.	0,0%	-0,3%	-	-
Omkostningsresultat i t.kr.	3430105,9%	-432.725	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning i t.kr.	138.773	104.677	-	-
Risikoresultat i %.	0,1%	0,2%	-	-
Risikoresultat i t.kr.	201.261	332.420	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko i t.kr.	1.136.158	1.064.689	-	-
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	11,0%	-11,0%	-	-

NOTE 23

	Koncern		Morderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Erstatningshensættelser				
Saldo primo	-	40.295	-	-
Betalt i året vedrørende indeværende år	-	-51.855	-	-
Betalt i året vedrørende tidligere år	-	-27.371	-	-
	-	-79.226	-	-
Ændringer i året vedrørende indeværende år	-	78.960	-	-
Ændringer i året vedrørende tidligere år	-	12.445	-	-
Rente- og kursreguleringer	-	-1.374	-	-
	-	90.031	-	-
Erstatningshensættelser ultimo	-	51.100	-	-

Bruttoerstatningshensættelserne er opgjort uden fradrag for værdien af aktiver eller rettigheder, da der ikke er overtaget eller forventes overtaget sådanne.

NOTE 24

Udskudte skatteaktiver/forpligtelser	2023	2022	2023	2022
Saldo primo	-82.523	-92.723	5.217	2.971
Årets ændring	-9.793	10.200	-4.004	2.246
Saldo ultimo	-92.316	-82.523	1.213	5.217
Udskudte skatteaktiver fordelt på hovedposter:				
Immaterielle aktiver	0	622	-	-
Investeringsjendomme	-96.922	-97.303	-	-
Andre finansielle investeringsaktiver	-1.483	0	-1.483	-
Fremførbart underskud	4.170	13.997	2.696	5.217
Andet	1.919	161	-	-
I alt	-92.316	-82.523	1.213	5.217

NOTE 25

Anden gæld	2023	2022	2023	2022
Afledte finansielle instrumenter	16.908.480	22.529.469	0	0
Øvrig gæld	2.737.206	1.929.669	0	0
Saldo ultimo	19.645.686	24.459.138	0	0

Alle gældsposter forfalder indenfor 5 år fra balancetidspunktet.

NOTE 26**Aktiekapital**

Aktiekapitalen er opdelt i nominelt 100 kr. eller multipla heraf.

	Antal	Antal stemmer pr. aktier
A-aktier	25.000	10
B-aktier	22.857	1

NOTE 27

Sikkerhedsstillelser, eventualforpligtelser og andre økonomiske forpligtelser	Koncern		Moderselskab	
	2023 (mio. kr.)	2022 (mio. kr.)	2023	2022

Registrerede aktiver stillet til sikkerhed for selskabets hensættelser	166.833	151.593	-	-
Sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter	3.716	4.650	-	-
Udnyttet tilsagn om investering i ejendomsfonde	1.513	1.683	-	-
Udnyttet tilsagn om investering i private equity fonde	4.172	1.435	-	-
Udnyttet tilsagn om investering i infrastruktur fonde	2.891	5.112	-	-
Udnyttet tilsagn om investering i øvrige fonde *)	11.858	7.820	-	-
Udnyttet tilsagn ifm. investering i lån	22	0	-	-
Garantier i forbindelse med investeringer	1.267	28	-	-

*) Heraf udgør rammelåneaftale med tilknyttede virksomheder 4,3 mia. kr., hvoraf 2,4 mia. kr. er udnyttet.

I forbindelse med deltagelse i clearing er der til sikkerhed
deponeret obligationer i Danmarks Nationalbank til en kursværdi
på (PenSam Bank)

	68	65	-	-
--	----	----	---	---

En del af de udnyttede tilsagn om investering forventes ikke at blive trukket fuldt ud.

PenSam Holding A/S's sambeskattede selskaber hæfter solidarisk for skat af den sambeskattede indkomst mv.
Det samlede beløb fremgår af årsrapporten for PenSam Holding A/S, der er administrationselskab i forhold til
sambeskatningen.

Den samlede IT drift og udvikling er outsourcet til KMD. Der er indgået aftale med IT-leverandøren Aeven om at
overtage drift og udvikling af PenSams koncernfælles IT-systemer i løbet af 2024, men KMD vil fortsætte med at
være leverandør på PenSams medlemsrettede liv- og pensionsløsninger.

PenSam Pension har forpligtet sig til køb af ejendomme til en samlet værdi af 348 mio. kr.

PenSam Pension har indgået aftale med DEAS A/S, Fokus Nordic, Heimdal Nordic samt Intertrust Group om
administration af ejendomme samt ejendoms- og creditselskaber. Aftalerne kan opsiges med maksimalt 12
måneders opsigelsesvarsel.

Koncernen har ikke påtaget sig kautions-, garanti- eller andre forpligtelser ud over de i regnskabet anførte.

NOTE 28

Nærtstående parter

PenSam Holding A/S er ejet 100 % af FOA. FOA er nærtstående part til PenSam Holding A/S, som følge af den bestemmende indflydelse. Medlemmerne af PenSam Holding A/S' bestyrelse og direktion indgår i kredsen af nærtstående parter, der har betydelig indflydelse. Der har ikke været andre transaktioner med bestyrelse og direktion end aflønning.

Andre nærtstående parter omfatter PenSam Pension forsikringsaktieselskab, der er datterselskab til PenSam Holding A/S samt PenSam Bank A/S, der er datterselskab til PenSam Pension forsikringsaktieselskab.

PenSam Pension forsikringsaktieselskab (indtil 30.06.2023 PenSam A/S) varetager administrative opgaver for PenSam Holding Koncernen i henhold til administrationsaftale, som afregnes til fastpris opgjort på markedsbaserede vilkår.

PenSam Pensions datterselskab Nordic Property Financing K/S har udlånt 356 mio.kr. til datterselskabet Nesa Allé nr. 1 P/S. Selskabet har i 2023 modtaget renter og afdrag på 43,1 mio.kr. Derudover er der etableret en rammelåneaftale mellem PenSam Pension og tilknyttede virksomheder på 4,3 mia. kr. hvoraf 2,4 mia. kr. er udnyttet.

FOA har et pantebrevslån i Pensam Pension. Ultimo 2023 udgjorde lånet 1,2 mio.kr. Derudover har der kun i begrænset omfang været transaktioner med FOA.

Datterselskaber, som er komplementarselskaber, har i årets løb modtaget administrationshonorar fra tilhørende kommandit- og partnerselskaber.

PenSam Pension har i 2023 overført lån til datterselskabet PenSam Credit på i alt 21,3 mio.kr.

Koncerninterne transaktioner foretages på markedsbaserede vilkår.

Moderselskabet

Ydelser i henhold til administrationsaftale med PenSam Pension (indtil 30.06.2023 PenSam A/S) samt mellemværende med tilknyttede virksomheder:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Omkostninger	-1.420	-1.431
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	174	169

NOTE 29**Afkast til regnskabsmæssig værdi**

I skemaet vises afkastprocenter for 2023 fordelt på investeringskategorier.

Afkast i %

før pensions-
afkastskat og
selskabsskat

	Regnskabsmæssig værdi		
	Primo	Ultimo	
1. Grunde og bygninger	15.757.665	14.750.565	-5,3
2.1 Noterede kapitalandele	37.493.610	46.632.062	24,6
2.2 Unoterede kapitalandele	17.009.748	17.170.632	0,3
2. Kapitalandele i alt	54.503.359	63.802.693	17,1
3.1 Stats- og realkreditobligationer	41.846.673	41.582.321	6,7
3.3 Kreditobligationer og emerging markets obligationer	18.881.283	21.323.488	9,0
3.4 Udlån m.v.	21.670.847	24.561.655	7,5
3. Obligationer og udlån i alt	82.398.803	87.467.463	7,5
4. Dattervirksomheder	0	0	0,0
5. Øvrige investeringsaktiver	864.875	2.279.112	
6. Afledte finansielle instrumenter til sikring af netto- ændringen af aktiver og forpligtelser	-2.682.222	-694.742	

De viste afkast i procent er for de enkelte aktivtyper beregnet som et tidsvægtet afkast. Værdien af valutaafdækningsinstrumenter indgår under pkt. 5.

Der beregnes ikke tidsvægtet afkast for 'Øvrige investeringsaktiver' og 'Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser', da en sådan beregning for disse aktivklasser ikke er mulig.

NOTE 30

Tilknyttede og associerede virksomheder

	PenSam Holding's andel af aktiekapital i procent	Virksomhed- ens egen- kapital i t.kr.	Virksomhe- dens resul- tat i t.kr.	Retsform	Hjemsted	Aktivitet
Koncern,						
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder						
PenSam Pension forsikringsaktieselskab	100	312.611	22.871	A/S	Furesø	Pension
PenSam Bank A/S	100	323.585	26.232	A/S	Furesø	Bank
Kapitalforeningen PenSam Invest	100	66.992.149	10.849.123	Forening	København	Investering
Ejendomsselskabet Blegdamsvej 124 P/S	100	329.717	25.743	P/S	København	Udlejning
Ejendomsselskabet Nørre Voldgade 15 P/S	100	221.107	-294.846	P/S	København	Udlejning
Ejendomsselskabet Tietgens Have ApS	100	1.028.552	-29.983	ApS	København	Udlejning
Holdningselskabet af 4. februar P/S	44	510.581	2.268	P/S	København	Holding
Komplementar Aarhus Udbud 2 ApS	88	24	-16	ApS	Furesø	Komplementar
Komplementarselskabet af 20. december ApS	44	28	10	ApS	København	Komplementar
Komplementarselskabet Blegdamsvej 124 ApS	100	26	-14	ApS	København	Komplementar
Komplementarselskabet Nørre Voldgade 15 ApS	100	36	8	ApS	København	Komplementar
Komplementarselskabet PenSam Ejendomme I ApS	100	137	20	ApS	Furesø	Komplementar
Komplementarselskabet PenSam Ejendomme II ApS	100	48	31	ApS	København	Komplementar
Latin's ApS	100	372.227	-8.847	ApS	København	Udlejning
Latin P ApS	100	80.927	10.959	ApS	København	Udlejning
Nesa Allé P/S	30	740.305	3.490	P/S	København	Udlejning
Nesa Allé nr. 1 Komplementar ApS	30	27	0	ApS	København	Komplementar
Njalsgade Komplekset ApS	100	260.628	61.461	ApS	København	Udlejning
Nordic Property Financing K/S	100	258.795	60.040	K/S	Furesø	Udlån
NPF ApS	100	51	34	ApS	Furesø	Komplementar
Octopus Holding P/S	30	743.169	3.435	P/S	København	Holding
Octopus Holding GP ApS	30	22	-2	ApS	København	Komplementar
OPP P-hus Horsens A/S	100	66.544	4.459	A/S	Furesø	Udlejning
OPP P-hus Silkeborg A/S	100	46.907	6.131	A/S	Furesø	Udlejning
OPP P-hus Skejby A/S	100	161.952	3.986	A/S	Furesø	Udlejning
PenSam Boligejendomme I P/S	100	2.612.129	-51.841	P/S	Frederiksberg	Udlejning
PenSam Boligejendomme II P/S	100	476.200	-16.048	P/S	København	Udlejning
PenSam Credit K/S	100	19.578	-422	K/S	Furesø	Udlån
PenSam Credit Komplementar ApS	100	15	-25	ApS	Furesø	Komplementar
PenSam Erhvervsejendomme I P/S	100	357.288	52.914	P/S	Frederiksberg	Udlejning
PenSam Erhvervsejendomme II P/S	100	1.877.618	-86.010	P/S	København	Udlejning
Sofiendals Enge Hasseris P/S	100	885.131	-7.120	P/S	Frederiksberg	Udlejning
Aarhus Udbud 2 P/S	88	366	-34	P/S	Furesø	Byggeri
Koncern,						
Kapitalandele i associerede virksomheder						
AIP Infrastructure I K/S	23	5.907.267	-432.029	K/S	København	Infrastruktur
AIP Infrastructure II K/S	22	5.841.344	-991.456	K/S	København	Infrastruktur
AIP He Dreih AIV K/S	24	0	0	K/S	København	Infrastruktur
AIP He Dreih FinCo ApS	24	0	0	ApS	København	Holding
Ejendomsselskabet af 31. august 2006 P/S	25	2.765.900	-177.500	P/S	Frederiksberg	Udlejning
Havneholmen P/S	50	1.199.751	43.814	P/S	Lyngby	Udlejning
Institutional Holding GP ApS	20	57	16	ApS	Gentofte	Komplementar
Institutional Holding P/S	20	2.988	5.438	P/S	Gentofte	Infrastruktur
Komplementarselskabet Havneholmen ApS	50	80	8	ApS	Lyngby	Komplementar
Refshaleøen Holding A/S	20	2.024.648	-109	A/S	København	Byggeri
Udviklingselskabet Carlsberg Byen P/S	23	2.909.643	904.848	P/S	København	Byggeri
Zappy Topco ApS	92	0	0	ApS	Horsens	Holding

I PenSam Holding koncernen skifter ejerandelen løbende i de tilknyttede og associerede virksomheder, derfor kan ejerandele og resultater ikke direkte afstemmes til resultatopgørelsen.

NOTE 31

Risikooplysninger

Risikostyring i PenSam Holding koncernen skal sikre, at der aktivt tages stilling til, hvilke risici selskabet vil påtage sig, og hvordan de væsentligste risici håndteres. Risikostyring og accept af risici skal ses under hensyntagen til koncernens fastsatte forretningsmodel, strategiske målsætninger samt den kapital, der er til rådighed.

Bestyrelsen har vedtaget en overordnet risikostyringspolitik, der fastlægger det ønskede risikoniveau og tilsikrer en ensartet risikostyring i koncernen.

Koncernen har nedsat forskellige direktionskomitéer, som sikrer, at der sker løbende overvågning af risici, vurdering og sikring af en velfungerende risikostyringsproces samt evaluering af de enkelte selskabers kapital- og solvenssituation.

De væsentligste risici i PenSam Holding koncernen vedrører finansielle risici, forsikringsmæssige risici samt operationelle risici.

Finansielle risici

De Finansielle risici udgøres primært af markeds- og modpartsrisici og er primært relateret til tab på investeringsaktiver. Markedsrisici omfatter renterisici, aktierisici, ejendomsrisici, valutarisici samt kreditspændrisici. Det er primært investeringsaktiviteten i datterselskaberne, der medfører finansielle risici i PenSam Holding.

Styring af de finansielle risici bygger på risikostyringspolitikken og investeringspolitikken samt de tilhørende retningslinjer.

Politikker og retningslinjer fastsætter blandt andet krav til sammensætning af investeringerne, anvendelse af benchmark mv. Investeringerne sammensættes, så risikoen i investeringsporteføljen spredes, så der ikke er for stor en afhængighed af en enkelt aktivklasse eller et enkelt aktiv.

Bestyrelsen har desuden fastlagt et risikobudget for markeds- og modpartsrisici, som risikoforbruget skal holdes inden for. Der afrapporteres til bestyrelsen ved eventuelle rammeoverskridelser. Der er ligeledes løbende afrapportering på afkast.

Politikker og retningslinjer fastsætter også rammer for modpartsrisici for at sikre en passende bonitet og spredning på modpartsrisici.

Forsikringsmæssige risici

Forsikringsmæssige risici omfatter primært invaliditets- og levetidsrisiko i PenSam Pension.

En væsentlig risiko i PenSam koncernen er relateret til usikkerheden i medlemmernes levetid. PenSam koncernens pensionsmedlemmer har livsvarige alderspensioner, som kan medføre gevinster eller tab, hvis de forventede og faktiske levetider afviger.

Koncernen forholder sig som minimum årligt til udviklingen i medlemmernes levetid. Ved stigende levetid foretages der yderligere hensættelser til at dække de fremtidige forpligtigelser.

Ligeledes foretages der løbende revurderinger af forventningerne til medlemmernes levetid, som indgår i koncernens prognoseberegninger. Dette sikrer, at medlemmerne har et godt grundlag for at vurdere deres økonomiske forhold ved pensionering.

Operationelle risici

Operationelle risici er defineret som tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Operationelle risici opstår således som følge af fejl eller mangler i processer eller som følge af udefrakommende forhold, som medfører økonomiske tab eller tab af omdømme. Koncernen har for at reducere risikoen for tab som følge af operationelle risici sikret sig, at der er implementeret forretningsgange og løbende udføres relevante interne kontroller.

Strategiske risici

Strategiske risici knytter sig til indfrielse af selskabets målsætninger. Bestyrelsen for PenSam Pension har fastsat mål for produktindretning, medlemsrådgivning og -kommunikation, omkostningseffektivitet og konkurrencedygtigt investeringsafkast. Der er observeret stigende tilkendelse af førtidspensioner og dermed stigende skadesudgifter, hvilket udhuler medlemmernes alderspensioner. Bestyrelsen i PenSam Pension har derfor besluttet en række produktændringer med virkning medio 2024.

PenSam Holding A/S
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

PenSam